

32002R1605

16.9.2002.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 248/1

UREDBA VIJEĆA (EZ, EURATOM) br. 1605/2002**od 25. lipnja 2002.****o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica****SADRŽAJ**

	<i>stranica</i>
DIO PRVI	
 ZAJEDNIČKE ODREDBE	152
GLAVA I.	
PODRUČJE PRIMJENE	152
GLAVA II.	
PRORAČUNSKA NAČELA	152
Poglavlje 1.	
Načela jedinstva i točnosti proračuna	152
Poglavlje 2.	
Načelo jedne godine	152
Poglavlje 3.	
Načelo uravnoteženosti	154
Poglavlje 4.	
Načelo obračunske jedinice	154
Poglavlje 5.	
Načelo univerzalnosti	154
Poglavlje 6.	
Načelo specifikacije	155
Poglavlje 7.	
Načelo dobrog financijskog upravljanja	156
Poglavlje 8.	
Načelo transparentnosti	157
GLAVA III.	
DONOŠENJE I STRUKTURA PRORAČUNA	157
Poglavlje 1.	
Donošenje proračuna	157
Poglavlje 2.	
Struktura i prikaz proračuna	158
GLAVA IV.	
IZVRŠENJE PRORAČUNA	160
Poglavlje 1.	
Opće odredbe	160
Poglavlje 2.	
Načini izvršenja	161
Poglavlje 3.	
Financijski izvršitelji	163
Odjeljak 1.	
Načelo razdvajanja dužnosti	163
Odjeljak 2.	
Dužnosnik za ovjeravanje	163
Odjeljak 3.	
Računovodstveni službenik	164
Odjeljak 4.	
Blagajnik	164
Poglavlje 4.	
Odgovornost financijskih izvršitelja	164
Odjeljak 1.	
Opća pravila	164
Odjeljak 2.	
Pravila koja se primjenjuju na dužnosnike za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti	165
Odjeljak 3.	
Pravila koja se primjenjuju na računovodstvene službenike i blagajnike	165
Poglavlje 5.	
Prihodi	165
Odjeljak 1.	
Stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava	165
Odjeljak 2.	
Procjena iznosa potraživanja	166

		<i>stranica</i>
Odjeljak 3.	Utvrđivanje iznosa potraživanja	166
Odjeljak 4.	Odobranje povrata	166
Odjeljak 5.	Povrat	166
Poglavlje 6.	Rashodi	166
Odjeljak 1.	Preuzimanje obveze za rashod	167
Odjeljak 2.	Potvrđivanje rashoda	167
Odjeljak 3.	Odobranje rashoda	168
Odjeljak 4.	Plaćanje rashoda	168
Odjeljak 5.	Rokovi za izvršenje rashoda	168
Poglavlje 7.	Informacijski sustavi	168
Poglavlje 8.	Unutarnji revizor	168
GLAVA V.	JAVNA NABAVA	169
Poglavlje 1.	Opće odredbe	169
Odjeljak 1.	Područje primjene i načela sklapanja ugovora	169
Odjeljak 2.	Objavlivanje	169
Odjeljak 3.	Postupak javne nabave	169
Odjeljak 4.	Jamstva i nadzor	171
Poglavlje 2.	Odredbe koje se primjenjuju na ugovore koje institucije Zajednice sklapaju u svoje ime	171
GLAVA VI.	BESPOVRATNA SREDSTVA	172
Poglavlje 1.	Područje primjene	172
Poglavlje 2.	Načela dodjele	172
Poglavlje 3.	Postupak dodjele	173
Poglavlje 4.	Plaćanje i kontrola	173
Poglavlje 5.	Provedba	173
GLAVA VII.	FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE I RAČUNOVODSTVO	174
Poglavlje 1.	Financijsko izvještavanje	174
Poglavlje 2.	Podaci o izvršenju proračuna	175
Poglavlje 3.	Računovodstvo	175
Odjeljak 1.	Zajedničke odredbe	175
Odjeljak 2.	Opće računovodstvo	176
Odjeljak 3.	Proračunsko računovodstvo	176
Poglavlje 4.	Popis imovine	176
GLAVA VIII.	VANJSKA REVIZIJA I RAZRJEŠNICA	176
Poglavlje 1.	Vanjska revizija	176
Poglavlje 2.	Razrješnica	178

		<i>stranica</i>
DIO DRUGI	POSEBNE ODREDBE	179
GLAVA I.	EUROPSKI FOND ZA SMJERNICE I JAMSTVA U POLJOPRIVREDI, KOMPONENTA ZA JAMSTVA	179
GLAVA II.	STRUKTURNI FONDOVI	180
GLAVA III.	ISTRAŽIVANJE	181
GLAVA IV.	VANJSKA DJELOVANJA	181
Poglavlje 1.	Opće odredbe	181
Poglavlje 2.	Provedba djelovanja	181
Poglavlje 3.	Javna nabava	182
Poglavlje 4.	Dodjela bespovratnih sredstava	183
Poglavlje 5.	Revizija računa	183
GLAVA V.	EUROPSKI UREDI	183
GLAVA VI.	ADMINISTRATIVNA ODOBRENA SREDSTVA	184
DIO TREĆI	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	184
GLAVA I.	PRIJELAZNE ODREDBE	184
GLAVA II.	ZAVRŠNE ODREDBE	185

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 279.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 183.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ⁽³⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽⁴⁾,

budući da:

- (1) Vremena su se znatno promijenila od donošenja Financijske uredbe od 21. prosinca 1977. primjenjive na opći proračun Europskih zajednica ⁽⁵⁾, osobito zbog financijske perspektive koja predstavlja okvir za razvoj proračuna, promjena u institucionalnom uređenju te višestrukih proširenja, te je ta Financijska uredba značajno izmijenjena nekoliko puta. Kako bi se posebice uzeli u obzir zahtjevi za pojednostavljenjem zakonodavnih i administrativnih pitanja te zaoštavanje upravljanja financijama Zajednice, Financijsku uredbu od 21. prosinca 1977. trebalo bi preinačiti radi postizanja jasnoće.
- (2) Ova bi se Uredba trebala ograničiti na navođenje općih načela i temeljnih pravila koja uređuju cijeli proračunski sektor obuhvaćen Ugovorom, a provedbene bi se odredbe trebale propisati uredbom o pravilima za provedbu ove Uredbe kako bi se stvorila bolja hijerarhija pravila te bolja razumljivost Financijske uredbe. Komisiju bi zato trebalo ovlastiti za donošenje provedbenih pravila.
- (3) Pri donošenju i izvršavanju proračuna trebalo bi poštovati četiri temeljna načela proračunskog prava (načelo jedinstva, univerzalnosti, specifikacije i načelo jedne

godine) te načela točnosti proračuna, uravnoteženosti, obračunske jedinice, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.

- (4) Ovom Uredbom trebalo bi ponovno potvrditi ta načela te dopustiti najmanji mogući broj iznimaka pod strogim uvjetima.
- (5) U vezi s načelom jedinstva, ova bi Uredba trebala utvrditi da se to načelo primjenjuje također na rashode poslovanja u vezi s provedbom odredbi Ugovora o Europskoj uniji o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici te policijskoj i pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima, kad je to na teret proračuna. Načelo jedinstva i točnosti proračuna znači da se u proračunu iskazuju svi prihodi i rashodi Zajednice i Unije kad je to na teret proračuna.
- (6) U vezi s načelom univerzalnosti, praksu vraćanja avansnih plaćanja i njihova ponovna korištenja potrebno je prekinuti; u nekim slučajevima njih je potrebno zamijeniti namjenskim prihodima i načinima za ponovno korištenje opozvanih odobrenih sredstava. Ove izmjene ne utječu na posebna pravila koja se primjenjuju na strukturne fondove.
- (7) U vezi s načelom specifikacije, institucijama je potrebno omogućiti određeni stupanj fleksibilnosti pri upravljanju u vezi s prijenosom odobrenih sredstava. Ova bi Uredba trebala omogućiti integrirano predstavljanje dodjeljivanja financijskih i administrativnih sredstava prema namjeni. Trebalo bi uskladiti postupke za prijenos odobrenih sredstava i za sve druge institucije tako da je raspoređivanje osoblja i prijenos odobrenih sredstava za poslovanje stvar svake pojedine institucije. U pogledu prijenosa odobrenih sredstava za rashode poslovanja Komisija može izvršiti prijenos između poglavlja u okviru iste glave u iznosu najviše 10 % ukupnih odobrenih sredstava za financijsku godinu na proračunskoj liniji iz koje se izvršava prijenos. Proračunskom tijelu trebalo bi dopustiti stvaranje pričuva isključivo u dva slučaja: kada nema temeljnog akta ili kada nije sigurno da su odobrena sredstva dostatna.
- (8) U vezi s načelom jedne godine, trebalo bi zadržati razliku između diferenciranih odobrenih sredstava i nediferenciranih odobrenih sredstava. Odluke o prijenosima preuzetih obveza i plaćanja po odobrenim sredstvima trebala bi donijeti svaka institucija posebno. Dodatna razdoblja trebala bi biti ograničena isključivo na slučajeve kada su ona nužno potrebna, tj. na plaćanja iz EFSJP-a.
- (9) Načelo uravnoteženosti temeljno je proračunsko pravilo. S tim u vezi trebalo bi naglasiti da korištenje zajmova nije u skladu sa sustavom vlastitih sredstava Zajednice. Međutim, načelo uravnoteženosti proračuna ne sprečava poslove zaduživanja i posudba zajamčene općim proračunom Unije.

⁽¹⁾ SL C 96 E, 27.3.2001., str. 1. i
SL C 103 E, 30.4.2002., str. 292.

⁽²⁾ SL C 153 E, 27.6.2002., str. 236.

⁽³⁾ SL C 162, 5.6.2001., str. 1. i
SL C 92, 17.4.2002., str. 1.

⁽⁴⁾ SL C 260, 17.9.2001., str. 42.

⁽⁵⁾ SL L 356, 31.12.1977., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ, EZUČ, Euratom) br. 762/2001 (SL L 111, 20.4.2001., str. 1.).

- (10) U skladu s člankom 277. prvim stavkom Ugovora o EZ-u i člankom 181. prvim stavkom Ugovora o Euratomu trebalo bi odrediti obračunsku jedinicu u kojoj se proračun sastavlja i koja se koristi pri izvršavanju proračuna i financijskom izvještavanju.
- (11) Načelo dobrog financijskog upravljanja trebalo bi biti utvrđeno upućivanjem na načela ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti a poštovanje tih načela trebalo bi se provjeravati na temelju pokazatelja poslovanja utvrđenih prema aktivnosti te mjerljivih na način da omogućuje ocjenjivanje rezultata. Institucije bi trebale provoditi *ex ante* i *ex post* evaluaciju u skladu sa smjernicama koje odredi Komisija.
- (12) Konačno, u vezi s načelom transparentnosti, trebalo bi poboljšati podatke o izvršenju proračuna i financijskim izvještajima. Trebalo bi utvrditi strogi rok za objavljivanje proračuna, ne dovodeći u pitanje privremenu objavu Komisije između izjave predsjednika Europskog parlamenta o konačnom donošenju i objave u *Službenom listu Europskih zajednica*. Potrebno je zadržati i mogućnost negativne pričuve.
- (13) U vezi s donošenjem i prikazivanjem proračuna, sadašnje bi odredbe trebale biti usklađene i pojednostavnjene ukidanjem razlika između dopunskih proračuna i izmjena proračuna, koje nemaju praktičnoga učinka.
- (14) Odjel za proračun pri Komisiji trebao bi prikazati odobrena sredstva i izvore prema namjeni, tj. pripremiti proračun koji se temelji na aktivnostima, s ciljem povećanja transparentnosti pri upravljanju proračunom uzimajući u obzir ciljeve dobrog financijskog upravljanja te osobito učinkovitosti i djelotvornosti.
- (15) Institucije bi pri upravljanju statutarnim radnim mjestima u odnosu na ono što je odobreno proračunom trebale imati određenu mjeru fleksibilnosti, osobito stoga što je sad pri upravljanju naglasak na rezultatima, a ne na sredstvima. Ta će sloboda, međutim, i dalje biti ograničena na dva načina, ograničenjem proračunskih odobrenih sredstava za financijsku godinu i ukupnim brojem dodijeljenih radnih mjesta; uz to nije predviđena nikakva fleksibilnost u vezi s radnim mjestima razreda A.1, A.2 i A.3.
- (16) U vezi s izvršenjem proračuna, trebalo bi pojasniti različite metode izvršenja proračuna, koji Komisija izvršava centralizirano ili na osnovi podjele s državama članicama ili decentralizirano s trećim zemljama koje primaju vanjsku pomoć ili zajedno s međunarodnim organizacijama. Centralizirano upravljanje trebalo bi biti moguće izvršavati izravno putem uprava Komisije ili posredno delegiranjem tijelima uređenima pravom Zajednice ili nacionalnim javnim pravom. Metode izvršenja trebale bi jamčiti poštovanje postupaka za zaštitu sredstava Zajednice, neovisno o tome koji je subjekt u cijelosti ili djelomično ili odgovoran za izvršenje te moraju potvrditi da krajnju odgovornost za izvršenje proračuna snosi Komisija u skladu s člankom 274. Ugovora.
- (17) Budući da je Komisija odgovorna za izvršenje proračuna, ona ne može delegirati nijednu zadaću javne vlasti koja uključuje korištenje diskrecijskih ovlasti. Ova bi Uredba trebala potvrditi to načelo i utvrditi opseg zadaća koje se smiju delegirati. Također bi trebalo odrediti da tijela privatnog sektora, osim onih koja imaju pružaju javne usluge te za koje vrijede posebni uvjeti, ne bi smjela biti u mogućnosti poduzimati nikakve mjere izvršenja proračuna, nego samo obavljati specijalističke tehničke ili administrativne usluge ili obavljati pripremne ili pomoćne zadaće.
- (18) S ciljem poštovanja načela transparentnosti i dobrog financijskog upravljanja tijela javnog sektora i tijela sa zadaćom javne službe, kojima su delegirane zadaće izvršenja u ime Komisije, trebale bi imati transparentne postupke javne nabave, učinkovite unutarnje kontrole i sustav financijskog izvještavanja odvojen od njihovih drugih aktivnosti i vanjske revizije.
- (19) U skladu s člankom 279. točkom (c) Ugovora ova Uredba utvrđuje ovlasti i odgovornosti dužnosnika za ovjeravanje, računovodstvenog službenika i unutarnjeg revizora.
- Dužnosnici za ovjeravanje u cijelosti su odgovorni za izvršenje svih prihoda i rashoda u okviru svojih ovlasti te moraju odgovarati za svoje postupke, prema potrebi i u disciplinskim postupcima. Te bi ovlasti stoga trebalo ojačati uklanjanjem centraliziranih prethodnih kontrola te osobito ukidanjem prethodnih odobrenja prihoda i rashoda od strane financijskog kontrolora i provjere od strane računovodstvenog službenika da se plaćanje temelji na valjanom postupku.
- Računovodstveni službenik je i dalje odgovoran za pravilno izvršavanje plaćanja, prikupljanje prihoda i naplatu potraživanja. Upravlja riznicom, vodi računovodstvo te je odgovoran za pripremu financijskih izvještaja institucije.
- Unutarnji revizor obavlja svoje zadaće u skladu s međunarodnim revizijskim standardima. Njegova je uloga provjeriti funkcioniraju li pravilno sustavi upravljanja i kontrole koje su uveli dužnosnici za ovjeravanje.
- Unutarnji revizor nije izvršitelj u financijskim poslovima te nema ulogu pri izvršavanju kontrole tih poslova prije nego što dužnosnik za ovjeravanje donese odluke; dužnosnici za ovjeravanje bi sada trebali preuzeti punu odgovornost za te odluke.

- (20) Odgovornost dužnosnika za ovjeravanje, računovodstvenih službenika i blagajnika ne razlikuje se od odgovornosti ostalih dužnosnika i osoblja te se na njih u skladu s Pravilnikom o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica primjenjuju postojeće disciplinske mjere i novčane kazne. Istovremeno, trebalo bi zadržati određene odredbe koje propisuju povrede dužnosti računovodstvenih službenika i blagajnika, uzimajući u obzir posebnu prirodu njihovih dužnosti; oni više neće imati posebne olakšice ili osiguranja. Nadalje, potrebno je pojašniti odgovornosti dužnosnika za ovjeravanje. Kada ne postoji prijevara, a kako bi se tijelu za imenovanja osigurala potrebna stručnost, svaka institucija osniva posebno povjerenstvo za financijske nepravilnosti koje utvrđuje postoji li nepravilnosti za koju bi dužnosnik ili drugi službenik mogao disciplinski odgovarati ili platiti kaznu te, ako otkrije probleme u sustavu, izvijestiti dužnosnika za ovjeravanje i unutarnjeg revizora. U slučajevima prijevara ova bi Uredba trebala upućivati na važeće odredbe o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica i borbu protiv korupcije dužnosnika Europskih zajednica ili država članica Europske unije.
- (21) Trebalo bi utvrditi koncepte proračunske i pravne obveze za rashode i uvjete za njihovu upotrebu. Kako bi se ograničio opseg neiskorištenih obveza, trebalo bi ograničiti razdoblje tijekom kojeg je moguće preuzeti pojedine pravne obveze na temelju ukupnih proračunskih obveza. Uz to je potrebna odredba o opozivu za pojedine preuzete obveze za koje nije izvršeno nijedno plaćanje tijekom razdoblja od tri godine.
- (22) Ova bi Uredba trebala definirati vrste plaćanja koja smiju izvršavati dužnosnici za ovjeravanje. Takva plaćanja trebaju biti izvršena ponajprije radi djelotvornosti djelovanja i rezultata koji iz njega proizlaze.
- Trebalo bi ukinuti prilično neprecizne koncepte predujma i avansnog plaćanja; kada se cijeli iznos ne isplaćuje u jednom obroku, plaćanja bi se trebala izvršavati u obliku pretfinanciranja, privremenih plaćanja i plaćanja preostalog iznosa.
- (23) Ova Uredba trebala bi propisati da postupci potvrde, odobravanja i plaćanja moraju biti izvršeni u roku utvrđenom u provedbenim pravilima te da u slučaju nepoštovanja tog roka vjerovnici imaju pravo na zatezne kamate na teret proračuna.
- (24) U vezi s ugovorima o javnoj nabavi koje su institucije u Zajednici dodijelile za svoj račun trebalo bi utvrditi primjenu pravila iz direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o uslugama i ugovora o nabavi robe; pravila koja se primjenjuju na ugovore sklopljene u ime trećih osoba trebala bi također biti u skladu s načelima iz tih direktiva.
- (25) Radi sprečavanja nepravilnosti te borbe protiv prijevara i korupcije, kao i poticanja dobrog i učinkovitog upravljanja, natjecatelji ili ponuditelji koji su krivi za takva djela ili kod kojih postoji sukob interesa trebali bi biti isključeni iz sklapanja ugovora.
- (26) Radi transparentnosti, trebalo bi na prikladan način obavijestiti natjecatelje i ponuditelje o sklapanju ugovora.
- (27) Konačno, kao dio postupka dodjele ovlasti dužnosnicima za ovjeravanje, trebalo bi ukinuti prethodnu provjeru koju obavlja postojeći Savjetodavni odbor za javnu nabavu i ugovore.
- (28) U pogledu bespovratnih sredstava, trebalo bi uspostaviti okvir za dodjelu i nadzor bespovratnih sredstava Zajednice, uključujući posebne odredbe za provedbu načela transparentnosti, jednakog postupanja, sufinanciranja, zabrane dodjeljivanja unatrag te načela kontrole.
- (29) Radi izbjegavanja bilo kakva kumuliranja, ne bi trebalo biti moguće dodijeliti bespovratna sredstva za financiranje istog djelovanja dvaput ili za rashode poslovanja za istu godinu.
- (30) Na sličan način kao i pravila za u sklapanje ugovora o javnoj nabavi, razlozi za isključenje određenih strana od dodjele bespovratnih sredstava trebali bi biti propisani kako bi institucije imale odgovarajuća sredstva za borbu protiv prijevara i korupcije.
- (31) Kako bi se osiguralo da su prava i obveze institucije i korisnika jasna te da se poštuju, dodjela bespovratnih sredstava bi trebala biti uređena pisanim sporazumom.
- (32) U vezi s računovodstvom i financijskim izvještavanjem trebalo bi propisati da računovodstvo obuhvaća opće računovodstvo i proračunsko računovodstvo te bi trebalo dodati da se opće računovodstvo vodi na temelju načela nastanka poslovnih događaja, dok je proračunsko računovodstvo namijenjeno sastavljanju izvještaja o realizaciji proračuna i izvješća o izvršenju proračuna.
- (33) Trebalo bi utvrditi načela na kojima se temelji opće računovodstvo i načela prikazivanja financijskih izvještaja upućivanjem na međunarodno priznata računovodstvena

- načela te direktive Europskog parlamenta i Vijeća o godišnjim financijskim izvještajima određenih vrsta trgovačkih društava ako su relevantna u kontekstu javne službe.
- (34) Odredbe o dostavljanju podataka o izvršenju proračuna trebalo bi prilagoditi na način da se i prošire na podatke o korištenju prenesenih odobrenih sredstava, koja su ponovno stavljena na raspolaganje i koja se ponovno koriste te na različita tijela prava Zajednice, kako bi se poboljšali postupci za dostavljanje mjesečnih podataka te izvješća o izvršenju koje se tri puta godišnje dostavlja proračunskom tijelu.
- (35) Računovodstvene metode koje upotrebljavaju institucije trebalo bi uskladiti, a u tom području računovodstveni službenik Komisije trebao bi imati pravo pokretanja postupka.
- (36) Trebalo bi propisati da korištenje računalnih sustava financijskog upravljanja ni na koji način ne umanjuje prava pristupa Revizorskog suda pripadajućoj dokumentaciji.
- (37) U pogledu vanjske revizije i razrješnice, iako je Komisija u cijelosti odgovorna za izvršenje proračuna, važnost upravljanja koje se dijeli s državama članicama uključuje njihovu suradnju u postupku revizije Revizorskog suda i davanju razrješnice proračunskog tijela.
- (38) Radi osiguravanja najboljih uvjeta za financijsko izvještavanje i postupak davanja razrješnice, trebalo bi izmijeniti raspored koji vodi do razrješnice.
- (39) Komisija bi Europskom parlamentu na njegov zahtjev trebala dostaviti sve podatke potrebne za nesmetanu provedbu postupka davanja razrješnice za odgovarajuću financijsku godinu u skladu s člankom 276. Ugovora o EZ-u.
- (40) Za određene politike Zajednice trebalo bi propisati posebne odredbe; takve bi odredbe trebale biti u skladu s osnovnim načelima ove Uredbe.
- (41) Čini se potrebnim predvidjeti mogućnost prethodnog preuzimanja obveza po proračunskim sredstvima za Europski fond za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP) i administrativnih odobrenih sredstava od 15. studenoga prije odgovarajuće financijske godine.
- (42) U vezi sa strukturnim fondovima, trebalo bi zadržati odredbu o vraćanju avansnog plaćanja i ponovnom stavljanju na raspolaganje odobrenih sredstava iz izvještaja Komisije priložene Uredbi Vijeća (EZ) br. 1260/1999 od 21. lipnja 1999. o utvrđivanju općih odredaba o strukturnim fondovima⁽¹⁾, kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1447/2001⁽²⁾.
- (43) U vezi s istraživanjem, prikazivanje proračuna trebalo bi biti usklađeno s odredbama o pripremi proračuna na temelju djelatnosti, uz zaštitu fleksibilnosti upravljanja, koju trenutačno ima Zajednički istraživački centar (ZIC).
- (44) U vezi s vanjskim djelovanjem, trebalo bi dopustiti decentralizaciju upravljanja vanjskom pomoći pod uvjetom da Komisija dobije jamstva o dobrom financijskom upravljanju te da je država korisnica odgovorna Komisiji za sredstva koja su joj isplaćena.
- (45) Sporazumi ili ugovori o financiranju potpisani s državom članicom korisnicom, nacionalnim ili međunarodnim tijelom javnog sektora ili tijelom javnog sektora Zajednice i fizičkim ili pravnim osobama koje su uređene privatnim pravom moraju uključivati opća načela za javnu nabavu propisana u glavi V. dijela prvog i glavi IV. dijela drugog ove Uredbe u pogledu vanjskih djelovanja.
- (46) Trebalo bi uključiti posebnu glavu koja sadrži opće odredbe za upravljanje europskim uredima.
- (47) Posebna glava bi također trebala sadržavati posebna pravila primjenjiva na administrativna odobrena sredstva. Trebalo bi osigurati da svaka od dviju jedinica proračunskog tijela može pravodobno izdati mišljenje o građevinskim projektima koji mogu imati znatan financijski utjecaj na proračun.
- (48) Promjenu rokova za konsolidiranje financijskih izvještaja institucija trebalo bi odgoditi do financijske godine 2005. kako bi se osiguralo vrijeme potrebno za uspostavu glavnih unutarnjih postupaka.
- (49) Trebalo bi predvidjeti prikladan okvir, prilagođen posebnim potrebama upravljanja, za financijska pravila koja se primjenjuju na tijela osnovana u Zajednicama te imaju pravnu osobnost, koja primaju subvencije iz općeg proračuna Europskih zajednica. Istodobno i bez narušavanja autonomnosti koju moraju imati ta tijela za obavljanje svojih zadaća, potrebno je uskladiti sadržaj pravila koja uređuju određena pitanja, osobito davanje razrješnice i računovodstvo. Unutarnji revizor Komisije u vezi s tim tijelima ima iste ovlasti kao i u vezi s upravama Komisije. Financijska pravila koja predstavljaju unutarnja pravila tih tijela trebati će na odgovarajući način prilagoditi kako bi bili u skladu s ovom Financijskom uredbom. Komisija bi u skladu s time trebala imati ovlasti sastaviti predložak financijske uredbe od koje tijela Zajednice mogu odstupati samo uz suglasnost Komisije,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

⁽¹⁾ SL L 161, 26.6.1999., str. 1.

⁽²⁾ SL L 198, 21.7.2001., str. 1.

DIO PRVI

ZAJEDNIČKE ODREDBE

GLAVA I.

PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Ovom se uredbom propisuju pravila za donošenje i izvršenje zajedničkog proračuna Europskih zajednica, dalje u tekstu: „proračun“.

Za potrebe ove Uredbe, Gospodarski i socijalni odbor, Odbor regija, Europski ombudsman i Europski nadzornik za zaštitu osobnih podataka smatraju se institucijama Zajednice.

Članak 2.

Odredbe o izvršenju prihoda i rashoda proračuna, koje se nalaze u drugom zakonodavnom aktu, moraju biti u skladu s proračunskim načelima iz glave II.

GLAVA II.

PRORAČUNSKA NAČELA

Članak 3.

Proračun se donosi i izvršava u skladu s načelima jedinstva, točnosti proračuna, načelom jedne godine, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti, kako je propisano ovom Uredbom.

Članak 5.

1. Podložno članku 74. nijedan prihod ne smije biti prikupljen ili rashod izvršen ako nije unesen u liniju proračuna.

2. Ne smije se preuzeti obveza rashoda ili odobriti rashod izvan okvira odobrenih sredstava.

3. Odobrena sredstva nije moguće unijeti u proračun ako nisu namijenjena za stavku rashoda koja se smatra potrebnom.

4. U skladu s člancima 18. i 74. kamate na sredstva koja su vlasništvo Europskih zajednica unose se u proračun kao razni prihodi.

POGLAVLJE 1.

Načela jedinstva i točnosti proračuna

Članak 4.

1. Proračun je instrument kojim se za svaku financijsku godinu predviđaju i odobravaju svi prihodi i rashodi koji se smatraju potrebnima za Europsku zajednicu i Europsku zajednicu za atomsku energiju.

POGLAVLJE 2.

Načelo jedne godine

Članak 6.

Odobrena sredstva unesena u proračun odobravaju se za jednu proračunsku godinu koja traje od 1. siječnja do 31. prosinca.

Članak 7.

1. Proračun obuhvaća diferencirana odobrena sredstva, koja se sastoje od odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje, te nediferencirana odobrena sredstva.

2. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza obuhvaćaju ukupne troškove pravnih obveza preuzetih u tekućoj financijskoj godini podložno članku 77. stavku 2. i članku 166. stavku 2.

2. Prihodi i rashodi Zajednice obuhvaćaju:

(a) prihode i rashode Europske zajednice, uključujući administrativne rashode koji nastanu u vezi s institucijama na temelju odredbi Ugovora o Europskoj uniji u vezi sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom te policijskom i pravosudnom suradnjom u kaznenim stvarima, kao i rashode poslovanja koji nastanu u vezi s izvršavanjem tih odredbi kada one terete proračun;

(b) rashode i prihode Europske zajednice za atomsku energiju.

3. U proračunu se evidentiraju jamstva izdana za poslove uzimanja i davanja zajmova u kojima sudjeluju Zajednice te plaćanja u Jamstveni fond za vanjska djelovanja.

3. Odobrena sredstva za plaćanje obuhvaćaju plaćanja za preuzete pravne obveze u tekućoj proračunskoj financijskoj godini i/ili prošlim financijskim godinama.

4. Stavci 1. i 2. ovog članka ne dovode u pitanje posebne odredbe glava I., IV. i VI. dijela drugog. Oni ne sprečavaju da obveze po odobrenim sredstvima preuzmu u cijelosti ni da se proračunske obveze preuzimaju u godišnjim obrocima.

Članak 8.

1. Prihodi u financijskoj godini knjiže se u poslovnim knjigama za financijsku godinu na temelju iznosa prikupljenih tijekom financijske godine. Međutim, vlastita sredstva za mjesec siječanj sljedeće financijske godine mogu biti uplaćena unaprijed u skladu s Uredbom Vijeća o provedbi Odluke o sustavu vlastitih sredstava Zajednice.

2. Unosi u vezi s vlastitim sredstvima od poreza na dodanu vrijednost, dodatna sredstva koja se temelje na bruto nacionalnom proizvodu (BNP) i drugi financijski doprinosi mogu se prilagoditi u skladu s Uredbom iz stavka 1.

3. Odobrena sredstva za tu financijsku godinu mogu se koristiti isključivo za pokrivanje rashoda odobrenih i plaćenih tijekom te financijske godine te za pokrivanje nepodmirenih iznosa za preuzete obveze iz proteklih financijskih godina.

4. Preuzete obveze knjiže se u poslovnim knjigama na temelju preuzetih pravnih obveza uknjiženih do 31. prosinca, podložno ukupnim obvezama iz članka 77. stavka 2. i sporazumima o financiranju iz članka 166. stavka 2., koje se knjiže poslovne knjige na temelju proračunskih obveza do 31. prosinca.

5. Plaćanja se knjiže u poslovnim knjigama za financijsku godinu na temelju plaćanja koja je računovodstveni službenik izvršio najkasnije do 31. prosinca navedene godine.

6. Odstupajući od stavaka 3., 4. i 5. rashodi Komponente za jamstva Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP) knjiže se u poslovnim knjigama za financijsku godinu u skladu s pravilima iz glave I. dijela drugog.

Članak 9.

1. Odobrena sredstva koja nisu iskorištena na kraju financijske godine za koju su odobrena ukidaju se.

Međutim, ona mogu biti prenesena u sljedeću financijsku godinu samo na temelju odluke nadležne institucije najkasnije do 15. veljače, u skladu sa stavcima 2. i 3. ili biti automatski prenesena u skladu sa stavkom 4.

2. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru diferenciranih odobrenih sredstava i nediferenciranih odobrenih sredstava, za koje obveze na kraju financijske godine još nisu preuzete, mogu se prenijeti:

(a) u iznosima koji odgovaraju odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za koje je većina pripremnih faza u postupku za preuzimanje obveza bila završena do 31. prosinca. Za te se iznose mogu preuzeti obveze do 31. ožujka sljedeće godine;

(b) u potrebnim iznosima ako je zakonodavno tijelo donijelo temeljni akt u zadnjem tromjesečju financijske godine, a Komisija nije mogla preuzeti obveze za odobrena sredstva predviđena u te svrhe do 31. prosinca.

3. Odobrena sredstva za plaćanje diferenciranih odobrenih sredstava mogu se prenijeti u iznosima potrebnima za pokrivanje postojećih preuzetih obveza ili preuzetih obveza povezanih s prenesenim odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza kada odobrena sredstva predviđena za određene linije u proračunu za sljedeću financijsku godinu ne pokrivaju potrebe. Dotična se institucija najprije koristi sredstvima odobrenima za tekuću godinu te se ne koristi prenesenim sredstvima dok ona prethodna nisu iscrpljena.

4. Nediferencirana odobrena sredstva u visini obveza pravilno ugovoreni na kraju financijske godine automatski se prenose samo na sljedeću financijsku godinu.

5. Dotična institucija obavješćuje Europski parlament i Vijeće (dalje u tekstu „proračunsko tijelo”) najkasnije do 15. ožujka o svakoj donesenoj odluci o prijenosu, te za svaku proračunsku liniju navodi kako je na svaki prijenos primijenila kriterije iz stavaka 2. i 3.

6. Odobrena sredstva raspoređena u pričuve i odobrena sredstva za rashode za osoblje ne smiju se prenositi.

Članak 10.

Neiskorišteni prihodi i odobrena sredstva raspoloživa na dan 31. prosinca, koja proizlaze iz namjenskih prihoda iz članka 18., prenose se automatski. Potrebno je najprije iskoristiti raspoloživa odobrena sredstva koja odgovaraju prenesenim namjenskim prihodima.

Članak 11.

Ne dovodeći u pitanje članak 157., kada se odobrena sredstva opozivaju kao rezultat potpunog ili djelomičnog neizvršavanja djelovanja za koja su bila određena, odobrena sredstva ukidaju se u bilo kojoj financijskoj godini nakon godine u kojoj su odobrena sredstva unesena u proračun.

Članak 12.

Kad je proračun u konačno donesen, obveze za odobrena sredstva unesena u proračun mogu se preuzimati od 1. siječnja, osim ako je drukčije predviđeno u glavi I. i glavi VI. dijela drugog.

Članak 13.

1. Ako proračun nije u konačno donesen na početku financijske godine, na preuzimanje obveza i podmirivanje rashoda, koje je moguće knjižiti na određenu proračunsku liniju

kao dio izvršavanja zadnjeg proračuna koji je bio pravilno donesen, primjenjuje se prvi stavak članka 273. Ugovora o EZ-u i prvi stavak članka 178. Ugovora o Euratomu.

2. Obveze se mogu preuzimati prema poglavljima do najviše jedne četvrtine ukupnih odobrenih sredstava dodijeljenih za dotično poglavlje u prošloj financijskoj godini, koja se za svaki mjesec koji istekne uvećavaju za jednu dvanaestinu.

Plaćanja se mogu izvršavati mjesečno po poglavlju do najviše jedne dvanaestine odobrenih sredstava dodijeljenih za predmetno poglavlje u prošloj financijskoj godini.

Ne smiju se prekoračiti ograničenja odobrenih sredstava predviđena u nacrtu proračuna u pripremi.

3. Ako je to potrebno radi kontinuiteta djelovanja Zajednice i za potrebe upravljanja:

(a) Vijeće može nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, odlučujući kvalificiranom većinom, na zahtjev Komisije istovremeno odobriti dvije prijelazne dvanaestine ili više njih za preuzimanje obveza i za plaćanja iznad iznosa koji su automatski dostupni, sukladno stavcima 1. i 2.;

(b) na rashode, osim onih koji nužno proizlaze iz Ugovorâ ili akata donesenih na temelju njih, primjenjuju se treći stavak članka 273. Ugovora o EZ-u i treći stavak članka 178. Ugovora o Euratomu.

Dodatne dvanaestine odobravaju se u cijelosti i nisu djeljive.

4. Ako za dano poglavlje odobravanje dvije ili više privremenih dvanaestina u okolnostima i u skladu s postupkom iz stavka 3. nije dovoljno za pokrivanje rashoda potrebnih za osiguravanje kontinuiteta djelovanja Zajednica u području na koje se odnosi predmetno poglavlje, moguće je iznimno dopustiti prekoračenje sredstava odobrenih za odgovarajuće poglavlje u proračunu tijekom prošle financijske godine. Proračunsko tijelo postupa u skladu s postupcima iz stavka 3. Međutim, ni u kojem slučaju ne smije se prekoračiti ukupni raspoloživi iznos odobrenih sredstava u proračunu za prošlu financijsku godinu.

POGLAVLJE 3.

Načelo uravnoteženosti

Članak 14.

1. Proračunski prihodi i odobrena sredstva za plaćanje moraju biti uravnoteženi.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 46. stavak 1. točku 4. Europska zajednica i Europska zajednica za atomsku energiju te tijela koja su osnovale Zajednice, iz članka 185., ne smiju uzimati zajmove.

Članak 15.

1. Saldo svake financijske godine unosi se u proračun za sljedeću financijsku godinu kao prihod u slučaju viška ili kao odobrena sredstva za plaćanje u slučaju manjka.

2. Projekcije takvih prihoda ili odobrenih sredstva za plaćanje unose se u proračun tijekom proračunskog postupka te u pismu izmjene podnesenom u skladu s člankom 34. One se pripremaju u skladu s Uredbom Vijeća o provedbi Odluke o sustavu vlastitih sredstava Zajednice.

3. Nakon financijskog izvještavanja za svaku financijsku godinu bilo kakva odstupanja od projekcija unose se u proračun za sljedeću financijsku godinu putem izmjene proračuna koja se odnosi samo na tu razliku. U takvom slučaju Komisija mora u roku 15 dana od podnošenja privremenog financijskog izvještaja predložiti prednacrt izmjene proračuna.

POGLAVLJE 4.

Načelo obračunske jedinice

Članak 16.

Proračun se sastavlja i izvršava u eurima, te se i računi iskazuju u eurima.

Međutim, za potrebe novčanog toka iz članka 61. računovodstveni službenik, a u slučaju knjige blagajne blagajnici, ovlašteni su izvršavati poslove u nacionalnim valutama kako je uređeno u Uredbi o pravilima za provedbu ove Uredbe, dalje u tekstu: „provedbena pravila”.

POGLAVLJE 5.

Načelo univerzalnosti

Članak 17.

Ukupni prihod pokriva ukupna odobrena sredstva za plaćanja podložna članku 18. Svi prihodi i rashodi iskazuju se u cijelosti bez prijeloja, podložno članku 20.

Članak 18.

1. Za financiranje određenih stavki rashoda koriste se sljedeće stavke prihoda:

(a) financijski doprinosi država članica za određene istraživačke programe u skladu s Uredbom Vijeća o provedbi Odluke o sustavu vlastitih sredstava Zajednica;

(b) kamate na depozite i kazne predviđene u Uredbi o ubrzanju i pojašnjavanju provođenja postupka u vezi s prekomjernim manjkom;

- (c) prihodi određeni za posebne namjene, kao što su prihodi od zaklada, subvencije, darovi i legati, zajedno s određenim prihodima specifičnima za svaku instituciju;
- (d) doprinosi za aktivnosti Zajednice iz trećih zemalja ili od različitih tijela;
- (e) prihodi od trećih osoba u vezi s robom, uslugama ili radom isporučenim na njihov zahtjev;
- (f) prihodi koji proizlaze iz vraćanja nepravilno plaćenih iznosa;
- (g) prihod od isporuke robe, usluga i radova za druge institucije ili tijela, uključujući naknadu troškova službenih putovanja plaćenih u ime drugih institucija ili tijela;
- (h) primljeni iznosi osiguranja;
- (i) prihodi iz plaćanja povezanih s davanjem u najam;
- (j) prihodi od prodaje publikacija i filmova, uključujući one na elektroničkim medijima.

2. Temeljni akt koji se primjenjuje može također namjenski dodijeliti prihode koje utvrđuje određenim stavkama rashoda.

3. Proračun ima linije koje uključuju kategorije namjenskih prihoda iz stavaka 1. i 2. te ako je to moguće navodi se i iznos.

Članak 19.

1. Komisija može prihvatiti svaku donaciju u korist Zajednice, kao što su zaklade, subvencije, darovi i legati.

2. Prihvaćanje donacija koje mogu uključivati određeno financijsko davanje podliježe odobrenju Europskog parlamenta i Vijeća koji o tome odlučuju u roku dva mjeseca od datuma primitka zahtjeva Komisije. Ako tijekom tog razdoblja Komisija ne primi nikakav prigovor, Komisija donosi konačnu odluku u vezi s njihovim prihvaćanjem.

Članak 20.

1. Provedbena pravila mogu navoditi slučajeve u kojima se određeni prihodi mogu oduzimati od faktura ili zahtjeva za plaćanje, koji se zatim prosljeđuju na plaćanje u neto-iznosu.

2. Troškovi proizvoda ili usluga pruženih Zajednicama, koji uključuju poreze koje vraćaju države članice u skladu s Protokolom o povlasticama i imunitetima Europskih zajednica ili treće zemlje na temelju odgovarajućih sporazuma, terete proračun za iznose bez poreza.

3. Moguća je prilagodba za tečajne razlike koje nastaju pri izvršavanju proračuna. Konačna dobit ili gubitak uključuje se u saldo za tekuću godinu.

POGLAVLJE 6.

Načelo specifikacije

Članak 21.

Odobrena sredstva određuju se za posebne namjene prema glavama i poglavljima; poglavlja se dalje dijele na članke i stavke.

Članak 22.

1. Svaka institucija može u svojem dijelu proračuna prenositi sredstva do iznosa 10 % odobrenih sredstava u financijskoj godini s jedne glave na drugu, s jednog poglavlja na drugo i s jednog članka na drugi.

2. Tri tjedna prije izvršavanja prijenosa iz stavka 1. ovog članka institucije o svojoj namjeri obavješćuju proračunsko tijelo. Ako postoje opravdani razlozi koje tijekom tog razdoblja navede bilo koja jedinica proračunskog tijela, primjenjuje se postupak iz članka 24.

3. Odredbe iz stavaka 1. i 2. ne dovode u pitanje posebne odredbe članka 23. o Komisiji.

Članak 23.

1. Komisija može u svojem dijelu proračuna:

(a) izvršiti prijenos odobrenih sredstava unutar članaka i između članaka svakog poglavlja;

(b) u vezi s rashodima za osoblje i ostalim administrativnim rashodima, prenijeti odobrena sredstva s jedne glave na drugu do najviše 10 % odobrenih sredstava za financijsku godinu;

(c) u vezi s rashodima poslovanja, prenijeti odobrena sredstva između poglavlja u okviru iste glave do najviše 10 % odobrenih proračunskih sredstava za financijsku godinu za proračunsku liniju s koje su sredstva raspoređena.

Tri tjedna prije izvršavanja prijenosa iz točaka (b) i (c) prvog stavka Komisija obavješćuje proračunsko tijelo o svojoj odluci. U slučaju da postoje opravdani razlozi na koje u tom razdoblju ukaže bilo koja od dviju jedinica proračunskog tijela, primjenjuje se postupak iz članka 24.

2. Komisija može u sklopu svog dijela proračuna proračunskom tijelu, uz prijenos iz stavka 1. točke (c), predložiti i druge prijenose.

Članak 24.

1. Proračunsko tijelo donosi odluku o prijenosu odobrenih sredstava kako je predviđeno u stavcima 2., 3. i 4., osim ako je drukčije određeno u glavi I. dijela drugog.

2. O prijedlozima za prijenos odobrenih sredstava u vezi s rashodima koji nužno proizlaze iz Ugovorâ ili akata donesenih s njima u skladu, Vijeće nakon savjetovanja s Europskim

parlamentom odlučuje kvalificiranom većinom u roku šest tjedana, osim u hitnim slučajevima. Europski parlament daje svoje mišljenje u roku koji Vijeću omogućuje da ga uzme u obzir i postupi u predviđenom roku. Ako Vijeće ne donese odluku u tom roku, prijedlozi za prijenos smatraju se odobrenima.

3. O prijedlozima za prijenos sredstava u vezi s rashodima koji ne proizlaze nužno iz Ugovorâ ili akata donesenih s njima u skladu, Europski parlament nakon savjetovanja s Vijećem, u roku šest tjedana donosi odluku, osim u hitnim slučajevima. Vijeće dostavlja svoje mišljenje, usvojeno kvalificiranom većinom, u roku koji Europskom parlamentu omogućuje da ga uzme u obzir i postupi u predviđenom roku. Ako odluka nije donesena u tom roku, prijedlozi se smatraju odobrenima.

4. Prijedlozi za prijenos koji se odnose na rashode koji nužno proizlaze iz Ugovorâ ili akata donesenih s njima u skladu, kao i na druge rashode smatraju se odobrenima ako ni Europski parlament ni Vijeće nije odlučilo drukčije u roku šest tjedana od datuma primitka prijedloga za prijenos. Ako u slučaju takvih prijedloga za prijenos Europski parlament i Vijeće smanje predloženi prijenos za različite iznose, odobrenim se smatra manji od dvaju iznosa kojeg je prihvatila jedna od dviju institucija. Ako jedna od institucija odbije načelo prijenosa, prijenos se ne izvršava.

Članak 25.

1. Odobrena sredstva mogu se prenijeti samo na proračunske linije za koje su u proračunu odobrena sredstva ili imaju oznaku (p.m.).

2. Odobrena sredstva u iznosu namjenskih prihoda mogu se prenijeti samo ako se ti prihodi koriste u svrhe za koje su namijenjeni.

Članak 26.

1. Na prijenose u okviru iste glave proračuna predviđene za Komponentu za jamstva EFSJP-a, strukturne fondove i istraživanje primjenjuju se posebne odredbe iz glava I., II. i III. dijela drugog.

2. Odluke o prijenosu koje dopuštaju korištenje pričuve u vezi sa zajmovima Zajednice i jamstvima za zajmove trećim zemljama te pričuve za pomoć u nuždi donosi proračunsko tijelo na prijedlog Komisije. Za prijenos sredstava u vezi s upotrebom pričuve za pomoć u nuždi potrebno je svaki put podnijeti poseban prijedlog.

Primjenjuje se postupak iz članka 24. stavaka 2. i 3. Ako se obje strane proračunskog tijela ne suglase s prijedlogom Komisije te se ne može doći do zajedničkog stajališta o korištenju tih pričuva, Europski parlament i Vijeće ne postupaju u skladu s prijedlogom Komisije o prijenosu.

POGLAVLJE 7.

Načelo dobrog financijskog upravljanja

Članak 27.

1. Odobrena proračunska sredstva koriste se u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a osobito u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

2. Načelo ekonomičnosti zahtijeva da su sredstva kojima se institucija koristi pri provedbi svojih djelatnosti pravodobno dostupna, u primjerenj količini i primjerene kvalitete te po najboljoj cijeni.

Načelo učinkovitosti odnosi se na postizanje najboljeg odnosa između upotrijebljenih sredstava i postignutih rezultata.

Načelo djelotvornosti odnosi se na postizanje specifičnih ciljeva i predviđenih rezultata.

3. Za sva područja aktivnosti koje obuhvaća proračun postavljaju se određeni, mjerljivi, dostižni, odgovarajući i vremenski utvrđeni ciljevi. Postizanje tih ciljeva za svaku aktivnost prati se pokazateljima uspješnosti te svaki proračunski korisnik proračunskom tijelu dostavlja informacije. Takve informacije navedene u članku 33. stavku 2. točki (d) dostavljaju se jednom godišnje te najkasnije u dokumentaciji uz prednacr proračuna.

4. Radi boljeg odlučivanja, institucije provode *ex ante* i *ex post* evaluacije u skladu sa smjernicama Komisije. Takve se evaluacije primjenjuju na sve programe i aktivnosti koje povlače za sobom znatnu potrošnju te se rezultati evaluacije dostavljaju svim proračunskim korisnicima, zakonodavnim i proračunskim tijelima.

Članak 28.

1. Svaki prijedlog podnesen zakonodavnom tijelu, a koji može imati učinak na proračun, uključujući promjenu broja radnih mjesta, mora biti popraćen financijskim izvještajem i evaluacijom iz članka 27. stavka 4.

2. Tijekom proračunskog postupka Komisija osigurava potrebne informacije za usporedbu između promjena zahtijevanih odobrenih sredstava i početnih procjena koje su navedene u financijskim izvještajima. Te informacije uključuju opis postignutog napretka i fazu do koje je stiglo zakonodavno tijelo pri razmatranju predloženih prijedloga. Zahtijevana odobrena sredstva po potrebi se revidiraju imajući u vidu napredak razmatranja u vezi s temeljnim aktom.

3. Radi sprečavanja rizika od prijevara ili nepravilnosti, Komisija u financijskim izvještajima navodi sve informacije u vezi s postojećim i planiranim mjerama za suzbijanje i zaštitu od prijevara.

POGLAVLJE 8.

Načelo transparentnosti

Članak 29.

1. Proračun se donosi i izvršava te se financijski izvještaji prikazuju u skladu s načelom transparentnosti.

2. Predsjednik Europskog parlamenta objavljuje proračun i njegove izmjene, nakon konačnog donošenja, u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Proračun se objavljuje u roku dva mjeseca od datuma kad je objavljeno da je proračun konačno donesen.

Konsolidirani financijski izvještaji objavljuju se u *Službenom listu Europskih zajednica*. Izvještaji o financijskom upravljanju koje sastavlja svaka institucija također se objavljuju u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 30.

1. Podaci o poslovima uzimanja i davanja zajmova koje su Zajednice ugovorile za treće osobe navode se u prilogu proračunu.

2. Podaci o poslovanju Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja navode se u financijskim izvještajima.

GLAVA III.

DONOŠENJE I STRUKTURA PRORAČUNA

POGLAVLJE 1.

Donošenje proračuna

Članak 31.

Europski parlament, Vijeće, Sud Europskih zajednica, Revizorski sud, Gospodarski i socijalni odbor, Odbor regija, Europski ombudsman i Europski nadzornik za zaštitu osobnih podataka pripremaju projekcije svojih prihoda i rashoda koje dostavljaju Komisiji najkasnije do 1. srpnja svake godine.

Te institucije svake godine najkasnije do 1. srpnja radi obavijesti dostavljaju te projekcije i proračunskom tijelu. Komisija priprema vlastite projekcije koje dostavlja proračunskom tijelu do istog datuma.

Pri pripremi vlastitih projekcija Komisija koristi podatke iz članka 32. ove Uredbe.

Članak 32.

Svako tijelo iz članka 185., u skladu s aktom o osnivanju, dostavlja Komisiji do 1. travnja svake godine projekciju svojih prihoda i rashoda, uključujući i svoj plan radnih mjesta i svoj plan rada.

Komisija te dokumente prosljeđuje proračunskom tijelu radi obavijesti, osim u slučaju iz članka 46. stavka 1. točke 3.(d).

Članak 33.

1. Komisija predlaže Vijeću prednacrt proračuna najkasnije do 1. rujna svake godine. Ona istodobno dostavlja prednacrt proračuna Europskom parlamentu.

Prednacrt proračuna sadrži sažeti opći račun prihoda i rashoda Zajednica i konsolidirane projekcije iz članka 31.

2. Komisija prednacrtu proračuna prilaže:

(a) analizu financijskog upravljanja tijekom prethodne godine i nepodmirene preuzete obveze;

(b) po potrebi, mišljenje o projekcijama drugih institucija koje mogu sadržavati drukčije projekcije i razloge za njih;

(c) sve radne dokumente koje smatra korisnima u vezi s planom radnih mjesta institucija te bespovratnim sredstvima koje Komisija odobri tijelima iz članka 185. te europskim školama;

(d) podatke o ostvarivanju svih prethodno postavljenih ciljeva za različite aktivnosti, kao i novih ciljeva mjerenih pokazateljima. Rezultati evaluacije uzimaju se u obzir te ih se navodi kao dokaze vjerojatnih koristi predložene izmjene proračuna.

Članak 34.

1. Komisija može na vlastitu inicijativu ili na zahtjev druge institucije, svake u vezi sa svojim dijelom proračuna, podnijeti Vijeću pismo izmjene prednacrt proračuna na temelju novih informacija koje nisu bile dostupne u trenutku donošenja prednacrt proračuna.

2. Međutim, osim ako se institucije nisu drukčije dogovorile ili u iznimnim slučajevima, Komisija predlaže Vijeću takvo

pismo izmjene najmanje 30 dana prije prvog čitanja nacrt proračuna u Europskom parlamentu. Vijeće mora dati pismo izmjene Europskom parlamentu najmanje 15 dana prije navedenog prvog čitanja.

Članak 35.

1. Vijeće utvrđuje nacrt proračuna u skladu s postupkom iz članka 272. stavka 3. Ugovora o EZ-u i članka 177. stavka 3. Ugovora o Euratomu.

2. Vijeće podnosi Europskom parlamentu nacrt proračuna najkasnije do 5. listopada godine koja prethodi godini izvršenja proračuna. Vijeće tom nacrtu proračuna prilaže obrazloženje navodeći razloge odstupanja od prednacrt proračuna.

Članak 36.

1. Predsjednik Europskog parlamenta proglašava proračun konačno donesenim u skladu s postupkom iz članka 272. stavka 7. Ugovora o EZ-u i članka 177. stavka 7. Ugovora o Euratomu.

2. Nakon što je proračun proglašen konačno donesenim, svaka država članica od 1. siječnja sljedeće financijske godine ili od datuma proglašenja konačnog donošenja proračuna ako je to nakon 1. siječnja, obvezna je prenijeti na Zajednicu dospjela plaćanja utvrđena Uredbom Vijeća o provedbi Odluke o sustavu vlastitih sredstava Zajednica.

Članak 37.

1. Komisija može predstaviti prednacrt izmjene proračuna ako postoje neizbježne, izvanredne ili nepredvidljive okolnosti.

Druge institucije osim Komisije u istim okolnostima kao što su navedene u prethodnom stavku zahtjeve za izmjenu proračuna dostavljaju Komisiji.

2. Osim u iznimnim okolnostima, Komisija podnosi sve prednacrt izmjene proračuna Vijeću najkasnije do 1. rujna svake godine. Zahtjevima za izmjenu proračuna može priložiti mišljenje drugih institucija.

3. Proračunsko tijelo o njima raspravlja uzimajući u obzir njihovu žurnost.

Članak 38.

1. Ako Vijeće primi prednacrt izmjene proračuna, ono sastavlja nacrt izmjene proračuna u skladu s člancima 35. i 37.

2. Na izmjene proračuna primjenjuju se članci 35. i 37. ove Uredbe, osim u vezi s rokovima. One moraju biti potkrijepljene upućivanjem na proračun čije projekcije mijenjaju.

Članak 39.

Komisija i proračunsko tijelo mogu se dogovoriti oko odgađanja određenih rokova za dostavljanje projekcija te oko donošenja i dostavljanja prednacrt i nacrt proračuna. Ovaj dogovor ne smije skraćivati ili produljivati rokove dopuštene za razmatranje tih tekstova prema članku 272. Ugovora o EZ-u i članku 177. Ugovora o Euratomu.

POGLAVLJE 2.

Struktura i prikaz proračuna

Članak 40.

Proračun se sastoji od:

- (a) sažetog računa prihoda i rashoda;
- (b) zasebnih dijelova podijeljenih u račune prihoda i rashoda za svaku instituciju.

Članak 41.

1. Proračunsko tijelo razvrstava prihode Komisije te prihode i rashode drugih institucija u skladu s vrstom i namjenom za koju su određeni prema glavama, poglavljima, člancima i stavkama.

2. Izvještaj o rashodima za dio proračuna za Komisiju priprema se na temelju nomenklature koju je donijelo proračunsko tijelo te koja je razvrstana prema namjeni.

Glava se odnosi na područje politike, a poglavlje u pravilu odgovara aktivnosti.

Svaka glava može uključivati odobrena sredstva za poslovanje i administrativna odobrena sredstva.

Administrativna odobrena sredstva u okviru glave grupiraju se u jedno poglavlje.

Članak 42.

Proračun ne može sadržavati negativne prihode.

Vlastita sredstva, koja se plaćaju na temelju Odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Zajednice, jesu neto iznosi te se kao takvi iskazuju u sažetom izvještaju o prihodima u proračunu.

Članak 43.

1. Svaki dio proračuna može uključivati glavu „rezervacije”. Proračunska se sredstva odobravaju u toj glavi u sljedećim dvjema okolnostima:

- (a) kad pri donošenju proračuna ne postoji temeljni akt za dotično djelovanje;
- (b) ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju u vezi s dostatnošću odobrenih sredstava ili mogućnosti izvršavanja proračunskih sredstava unesenih na odgovarajuće linije, uz poštovanje dobrog financijskog upravljanja.

Odobrenim sredstvima pod tom glavom može se koristiti samo nakon prijenosa u skladu s postupkom iz članka 24.

2. U slučaju ozbiljnih teškoća u izvršenju, Komisija može tijekom financijske godine predložiti da se proračunska sredstva prenese u glavu „rezervacije”. Proračunsko tijelo donosi oduku o tim prijenosima kako je navedeno u članku 24.

Članak 44.

Dio proračuna za Komisiju može uključivati „negativnu pričuvu”, koja je ograničena na najviši iznos 200 milijuna eura. Ta pričuva, koja se unosi u posebnu glavu, može obuhvatiti odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje.

Tu pričuvu potrebno je povući prije kraja financijske godine putem prijenosa u skladu s postupkom iz članaka 22., 23. i 25.

Članak 45.

1. Dio proračuna za Komisiju uključuje sljedeće dvije pričuve:

- (a) pričuvu za pomoć trećim zemljama u slučaju nužde;
- (b) pričuvu u vezi sa zajmovima Zajednice i jamstvima Zajednice za zajmove trećim zemljama.

2. Uvjeti za unos, upotrebu i financiranje pričuva iz stavka 1. točaka (a) i (b) utvrđeni su u Uredbi Vijeća o proračunskoj disciplini i Uredbi Vijeća o provedbi Odluke o sustavu vlastitih sredstava Zajednice.

Članak 46.

1. Proračun prikazuje:

(1.) u sažetom računu prihoda i rashoda:

- (a) procijenjeni prihod Zajednica za dotičnu financijsku godinu;

(b) procijenjeni prihod za prošlu financijsku godinu i prihod za godinu $n - 2$;

(c) odobrena sredstva za plaćanje i odobrena sredstva za preuzimanje obveza za dotičnu financijsku godinu;

(d) odobrena sredstva za plaćanje i odobrena sredstva za preuzimanje obveza za prethodnu financijsku godinu;

(e) preuzete obveze za rashode i rashodi plaćeni u godini $n - 2$;

(f) kratki prikaz rasporeda plaćanja dospjelih tijekom sljedećih financijskih godina radi podmirivanja proračunskih obveza knjiženih u prošlim financijskim godinama;

(g) odgovarajuće primjedbe za svaku potpodjelu;

(2.) u dijelu proračuna za svaku instituciju prihodi i rashodi prikazuju se na jednak način kao u točki 1., uz odgovarajuće primjedbe za svaku potpodjelu i raspored dospjelih plaćanja tijekom sljedećih financijskih godina za podmirivanje proračunskih obveza knjiženih u proteklim financijskim godinama.

Procijenjeni godišnji iznosi odobrenih sredstava za plaćanje potrebnih za sljedeće financijske godine u vezi sa sredstvima za preuzimanje obveza u dotičnoj godini u proračunu se navode kao specifikacija u stupcu za napomene;

(3.) u vezi s osobljem:

(a) za svaki dio proračuna plan radnih mjesta, koji prikazuje broj radnih mjesta za svaki razred u svakoj kategoriji i u svakoj službi te broj odobrenih stalnih radnih mjesta i privremenih radnih mjesta u okviru odobrenih proračunskih sredstava;

(b) plan radnih mjesta za osoblje koje se plaća iz odobrenih sredstava za istraživanje i tehnološki razvoj za neposredne aktivnosti te plan radnih mjesta za osoblje koje se plaća iz istih sredstava za posredne aktivnosti; plan radnih mjesta podijeljen je po kategorijama i razredima te razlikuje stalna i privremena radna mjesta koja se odobravaju unutar ograničenja odobrenih proračunskih sredstava;

(c) u vezi sa znanstvenim i tehničkim osobljem razvrstavanje se može temeljiti na skupinama razreda u skladu s uvjetima utvrđenima u svakom proračunu. Plan

radnih mjesta mora navesti broj visoko kvalificiranog tehničkog ili znanstvenog osoblja koje ima posebne pogodnosti na temelju posebnih odredbi Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica, dalje u tekstu: „Pravilnik o osoblju“;

(d) plan radnih mjesta koji navodi broj radnih mjesta prema razredima i kategorijama za svako tijelo iz članka 185. koje prima bespovratna sredstva na teret proračuna. Plan radnih mjesta, uz broj radnih mjesta odobrenih za financijsku godinu, prikazuje i broj radnih mjesta odobrenih za prošlu financijsku godinu;

(4.) u vezi s poslovima uzimanja i davanja zajmova:

(a) u općem izvještaju o prihodima, proračunske linije koje se odnose na te poslove i koje su namijenjene za evidentiranje povrata sredstava primljenih od korisnika kod kojih je zbog kašnjenja aktivirano jamstvo za ispunjavanje obveza. Te linije nose oznaku (p.m.) te se uz njih navode odgovarajuće primjedbe;

(b) u dijelu za Komisiju:

i. proračunske linije koje sadrže jamstvo Zajednice za izvršenje u vezi s navedenim poslovima. Te linije nose oznaku (p.m.) sve dok ne nastane stvarno terćenje koje se pokriva iz konačno određenih sredstava;

ii. primjedbe u kojima se upućuje na temeljni akt i opseg predviđenih poslova, njihovo trajanje i financijska jamstva koja su Zajednice izdale za te poslove;

(c) u dokumentu koji je priložen dijelu proračuna za Komisiju, kao pokazatelj:

i. tekućih kapitalnih poslova i upravljanja dugom;

ii. kapitalnih poslova i upravljanja dugom za tekuću financijsku godinu;

(5.) proračunske linije pod prihodima i rashodima potrebnima za izvršenje pričuva u vezi sa zajmovima Zajednice i jamstvima Zajednice za zajmove trećim zemljama i za provedbu Jamstvenog fonda za vanjska djelovanja.

2. Uz dokumente iz stavka 1. ovog članka proračunsko tijelo može priložiti proračunu i druge odgovarajuće dokumente.

Članak 47.

1. Plan radnih mjesta iz točke 3. članka 46. stavka 1. predstavlja apsolutno ograničenje za svaku instituciju ili tijelo; nije moguće nikakvo imenovanje izvan postavljenog ograničenja.

Međutim, osim za razrede A.1, A.2 i A.3 svaka institucija ili tijelo može izmijeniti plan radnih mjesta do najviše 10 % odobrenih radnih mjesta, uz poštovanje dvaju uvjeta:

(a) da ne dođe do promjene obujma odobrenih sredstava za osoblje za cijelu financijsku godinu; i

(b) da ne dođe do prekoračenja ograničenja ukupnog broja radnih mjesta odobrenih pojedinim planom radnih mjesta.

Institucije o svojoj namjeri obavješćuju proračunsko tijelo tri tjedna prije provedbe izmjene iz drugog podstavka. Ako bilo koja grana proračunskog tijela tijekom tog razdoblja iznese opravdane razloge, institucija ne provodi promjene te se primjenjuje uobičajeni postupak.

2. Odstupajući od prvog podstavka stavka 1. u skladu s Pravilnikom o osoblju učinci rada u nepunom radnom vremenu koje je odobrilo tijelo za imenovanje mogu se izjednačiti drugim imenovanjima.

GLAVA IV.

IZVRŠENJE PRORAČUNA

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Članak 48.

1. Komisija izvršava prihode i rashode proračuna u skladu s ovom Uredbom na vlastitu odgovornost te u okviru ograničenja odobrenih proračunskih sredstava.

2. Države članice surađuju s Komisijom na način da se odobrena sredstva koriste u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja.

Članak 49.

1. Potrebno je donijeti temeljni akt prije nego što se mogu koristiti odobrena sredstva unesena u proračun za bilo koje djelovanje Zajednice. Slično tome, potrebno je prvo donijeti temeljni akt prije izvršavanja rashoda poslovanja koji proizlaze iz provedbe odredbi glava V. i VI. Ugovora o Europskoj uniji (dalje u tekstu: „UEU“).

Za potrebe primjene Ugovora o EZ-u i Ugovora o Euratomu te glava V. i VI. UEU-a, „temeljni akt” jest akt sekundarnog zakonodavstva kojim se određuje zakonska osnova za djelovanje Zajednice ili djelovanje Unije i za izvršenje odgovarajućih

rashoda predviđenih proračunom. Preporuke i mišljenja ne predstavljaju temeljne akte u smislu ovog članka, kao ni rezolucije, zaključci, izvještaji ili ostali akti koji nemaju pravne učinke.

Komisija je dužna u provedbena pravila uključiti popis mogućih oblika temeljnih akata donesenih u skladu s Ugovorom o EZ-u i Ugovorom o Euratomu, kao i u odgovarajuća područja primjene glava V. i VI. UEU-a.

2. Međutim, ako su djelovanja koje se namjeravaju financirati u nadležnosti Zajednice ili Unije, sljedeća proračunska sredstva moguće je izvršiti bez temeljnog akta:

- (a) proračunska sredstva za eksperimentalne pilot-projekte kojima je svrha ispitati izvedivost djelovanja i njezinu korisnost. Odgovarajuća odobrena sredstva za preuzimanje obveza mogu se uključiti u proračun samo dvije uzastopne financijske godine;
- (b) odobrena sredstva za pripremna djelovanja kojima je svrha pripremanje prijedloga radi donošenja budućih djelovanja. Pripremna djelovanja moraju slijediti dosljedan pristup te mogu poprimiti različite oblike. Odgovarajuća odobrena sredstva za preuzimanje obveza moguće je unijeti u proračun za najviše tri uzastopne financijske godine. Zakonodavni postupak mora biti završen prije kraja treće financijske godine. Tijekom zakonodavnog postupka preuzete obveze po odobrenim sredstvima moraju biti u skladu s određenim značajkama pripremnih djelovanja, u odnosu na predviđene djelatnosti, ciljeve koji se ostvaruju te osobe koje time ostvaruju korist. Posljedično, izvršena sredstva prema obujmu ne mogu odgovarati onima koja su predviđena za financiranje samih konačnih djelovanja.

Kada se predstavi prednacrt proračuna, Komisija podnosi izvješće proračunskom tijelu o djelovanjima iz točke (a) i (b), koje također obuhvaća i procjenu rezultata te predviđene aktivnosti praćenja;

- (c) odobrena sredstva za jednokratna djelovanja ili djelovanja neograničenog trajanja, koje provodi Komisija na temelju zadaća koje proizlaze iz njezinih ovlaštenja na institucionalnoj razini, temeljem Ugovora o EZ-u i Ugovora o Euratomu, osim njezinog prava na zakonodavnu inicijativu iz točke (b) te posebnih ovlasti koje su joj izravno dodijeljene tim Ugovorima, a čiji se popis navodi u provedbenim pravilima;
- (d) proračunska sredstva za rad svake institucije u okviru njezine administrativne neovisnosti.

Članak 50.

Komisija dodjeljuje ostalim institucijama potrebne ovlasti za izvršenje dijelova proračuna koji se na njih odnose.

Članak 51.

Komisija i svaka druga institucija mogu delegirati ovlasti za izvršenje proračuna unutar svojih uprava, u skladu s uvjetima iz ove Uredbe i prema svojim unutarnjim propisima te u skladu s ograničenjima propisanim instrumentom o delegiranju ovlasti. Osobe ovlaštene na taj način mogu djelovati samo u okviru izričito dodijeljenih ovlasti.

Članak 52.

1. Svim financijskim izvršiteljima zabranjeno je poduzimanje bilo kakvih mjera za izvršenje proračuna koje bi mogle dovesti do sukoba njihovih interesa s interesima Zajednica. Ako nastane takav slučaj, taj izvršitelj mora prekinuti poduzimati takve mjere i obratiti se nadležnom tijelu.

2. Sukob interesa postoji ako je ugroženo nepristrano i objektivno obnašanje funkcije subjekta u izvršenju proračuna ili unutarnjeg revizora iz obiteljskih ili emocionalnih razloga, političkih ili nacionalnih sklonosti, ekonomskog interesa ili bilo kojeg drugog zajedničkog interesa s korisnikom.

POGLAVLJE 2.

Načini izvršenja

Članak 53.

1. Komisija izvršava proračun:

- (a) centralizirano;
- (b) podijeljenim ili decentraliziranim upravljanjem; ili
- (c) zajedničkim upravljanjem s međunarodnim organizacijama.

2. Ako Komisija izvršava proračun centralizirano, zadaće izvršavanja obavljaju ili izravno njezine uprave ili se zadaće obavljaju neizravno, u skladu s odredbama članka od 54. do 57.

3. Ako Komisija izvršava proračun podijeljenim upravljanjem, zadaće izvršavanja delegiraju se državama članicama, u skladu s odredbama glava I. i II. dijela drugog.

4. Ako Komisija izvršava proračun decentraliziranim upravljanjem, zadaće izvršavanja delegiraju se trećim zemljama u skladu s odredbama glave IV. dijela drugog.

5. Kako bi osigurala da se sredstvima koristi u skladu s važećim pravilima, u slučajevima podijeljenog ili decentraliziranog upravljanja, Komisija primjenjuje postupke poravnanja računa ili mehanizme financijskih ispravaka koji joj omogućuju preuzimanje konačne odgovornosti za izvršenje proračuna, u skladu s člankom 274. Ugovora o EZ-u i člankom 179. Ugovora o Euratomu.

6. U odnosu na metode izvršenja proračuna iz stavaka 3. i 4., države članice i treće zemlje provode redovite provjere kako bi osigurala da se djelovanja koja se trebaju financirati iz proračuna Zajednice ispravno izvršavaju.

One poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje nepravilnosti i prijevare te, ako je potrebno, pokreću sudski postupak za povrat pogrešno isplaćenih sredstava.

7. Ako Komisija izvršava proračun putem zajedničkog upravljanja, određene provedbene zadaće povjeravaju se međunarodnim organizacijama, kao što se detaljno određuje u provedbenim propisima.

Te organizacije u svojim računovodstvenim i revizijskim postupcima te postupcima kontrole i javne nabave primjenjuju standarde koji osiguravaju jamstva istovjetna međunarodno prihvaćenim standardima.

Članak 54.

1. Komisija ne smije delegirati trećim osobama izvršne ovlasti koje ima prema Ugovorima ako one uključuju široko diskrecijsko pravo u donošenju političkih odluka. Delegirane zadaće izvršavanja moraju biti jasno utvrđene te se moraju u potpunosti nadzirati, kao i njihovo izvršavanje.

2. U ograničenjima iz stavka 1. Komisija može pri izvršavanju proračuna na centraliziranoj osnovi i neizravno, prema članku 53. stavku 2., povjeriti zadaće javne vlasti te osobito zadaće izvršavanja proračuna:

- (a) agencijama uređenima pravom Zajednice, kao što je navedeno u članku 55., dalje u tekstu: „izvršne agencije“;
- (b) tijelima koja su osnovale Zajednice, kao što je navedeno u članku 185., pod uvjetom da je to u skladu sa zadaćama svakog tijela, kako je definirano u temeljnom aktu;
- (c) nacionalnim tijelima javnog sektora ili tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, ako daju odgovarajuća financijska jamstva i poštuju uvjete određene u provedbenim sporazumima. Takvim tijelima mogu se povjeriti provedbene zadaće samo ako:
 - i. temeljni akt za odgovarajući program ili djelovanje previđa mogućnost delegiranja i propisuje kriterije za odabir odgovarajućih tijela, te
 - ii. delegiranje provedbenih zadaća proračuna jest odgovor na zahtjeve za dobrim financijskim upravljanjem, kao što je prikazano prethodnom analizom, te osigurava usklađenost s načelima nediskriminacije i vidljivosti djelovanja Zajednice. Nijedna provedbena zadaća povjerena na taj način ne smije dovesti do sukoba interesa.

3. Ako tijela iz stavka 2. obavljaju provedbene zadaće, ona obavljaju redovite provjere kako bi osigurala da se djelovanja koja se trebaju financirati iz proračuna ispravno izvršavaju.

Ta tijela poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje nepravilnosti i prijevare te ako je potrebno pokreću sudski postupak za povrat izgubljenih, pogrešno isplaćenih ili nepravilno iskorištenih sredstava.

Članak 55.

1. Izvršne agencije su pravne osobe prema pravu Zajednice, koje su osnovane odlukom Zajednice, na koje je moguće delegirati ovlasti izvršavanja cijelog programa ili projekta Zajednice ili njihova dijela u ime Komisije i pod njezinom odgovornošću, u skladu s Uredbom Vijeća o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće koje se odnose na upravljanje programima Zajednice i koje utvrđuju uvjete i dogovore za njihovo osnivanje i djelovanje.

2. Izvršenje odgovarajućih odobrenih sredstava za poslovanje delegira se direktoru agencije.

Članak 56.

1. Odluke kojima se povjeravaju izvršne zadaće tijelima i agencijama iz članka 54. stavka 2. uključuju sve odgovarajuće dogovore za osiguravanje transparentnosti poslova koji se obavljaju te moraju sadržavati:

- (a) transparentne postupke javne nabave i dodjele bespovratnih sredstava, koji nisu diskriminacijski i isključuju bilo kakav sukob interesa, te koji su u skladu s odredbama glave V., odnosno VI.;
- (b) učinkovit sustav unutarnje kontrole za poslove upravljanja;
- (c) računovodstvene postupke za te poslove i postupke za financijsko izvještavanje kojima se omogućuje ispravno korištenje sredstava Zajednice, kao i odražavanje pravog opsega tog korištenja u računima Zajednice;
- (d) nezavisnu vanjsku reviziju;
- (e) javni pristup informacijama na razini predviđenoj propisima Zajednice.

2. Komisija može prihvatiti da su sustavi revizije, računovodstva te javne nabave nacionalnih tijela, iz članka 54. stavka 2. točke (c), istovrsni njezinim vlastitim sustavima, uzimajući u obzir međunarodno prihvaćene standarde.

3. Komisija osigurava nadzor, evaluaciju, i kontrolu izvršavanja povjerenih zadaća. Ona uzima u obzir istovrsnost sustava kontrole kada obavlja kontrole primjenom vlastitih sustava kontrole.

Članak 57.

1. Komisija ne smije povjeriti mjere za izvršenje sredstava koja proizlaze iz proračuna, uključujući plaćanja i povrate, vanjskim subjektima ili tijelima iz privatnog sektora, osim onih koja pružaju javne usluge prema članku 54. stavku 2. točki (c).

2. Zadaće koje je moguće ugovorom povjeriti vanjskim subjektima ili tijelima iz privatnog sektora, osim onima koji pružaju javne usluge, jesu zadaće tehničke ekspertize, te administrativne, pripremne ili pomoćne zadaće koje ne uključuju izvršavanje javnih ovlasti ili primjenu ovlaštenja za odlučivanje na temelju diskrecijskog prava.

POGLAVLJE 3.

Financijski izvršitelji

Odjeljak 1.

Načelo razdvajanja dužnosti

Članak 58.

Dužnosti dužnosnika za ovjeravanje i računovodstvenog službenika razdvajaju se i međusobno se ne podudaraju.

Odjeljak 2.

Dužnosnik za ovjeravanje

Članak 59.

1. Institucija izvršava dužnosti dužnosnika za ovjeravanje.

2. Svaka institucija određuje u svojim unutarnjim administrativnim pravilima osobe odgovarajuće stručnosti, na koje u skladu s uvjetima iz svojeg poslovnika delegira dužnosti dužnosnika za ovjeravanje, opseg delegiranih ovlasti, kao i mogućnost za osobe na koje su te ovlasti delegirane da ih dalje delegiraju na druge osobe.

3. Ovlasti dužnosnika za ovjeravanje delegiraju se ili dalje delegiraju samo na osobe obuhvaćene pravilnicima i važećim pravilima za dužnosnike i druge službenike (u daljnjem tekstu: „Pravilnik o osoblju”).

4. Dužnosnici za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti mogu djelovati samo unutar ograničenja iz instrumenta delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti. Odgovornom dužnosniku za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili

daljnjeg delegiranja ovlasti mogu u njegovim zadaćama pomagati jedan član osoblja ili više njih, povjerenih njemu na odgovornost, u obavljanju određenih poslova potrebnih za izvršenje proračuna i financijsko izvještavanje.

Članak 60.

1. Dužnosnik za ovjeravanje odgovoran je u svakoj instituciji za izvršenje prihoda i rashoda, u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, te za osiguranje usklađenosti sa zahtjevima zakonitosti i pravilnosti.

2. Kako bi izvršio rashode, dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja obveza preuzima proračunske obveze i pravne obveze, potvrđuje rashode i odobrava plaćanja, te poduzima pripremne radnje za izvršenje odobrenih sredstava.

3. Izvršenje prihoda obuhvaća sastavljanje procjena iznosa potraživanja, utvrđivanje dodijeljenih prava čiji je povrat potrebno osigurati i izdavanje naloga za povrat. Ono prema potrebi uključuje odluku o odricanju od utvrđenih dodijeljenih prava.

4. Dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti uspostavlja, u skladu s minimalnim standardima koje je svaka institucija prihvatila te uzimajući u obzir rizike povezane s upravljačkim okruženjem, kao i vrstu financiranih aktivnosti, organizacijsku strukturu i postupke unutarnjeg upravljanja i kontrole prikladne za izvršavanje njegovih dužnosti, uključujući, prema potrebi, *ex post* provjeru. Prije odobravanja postupka, članovi osoblja, osim osobe koja je započela postupak, moraju provjeriti poslovne i financijske aspekte. Početak *ex ante* i *ex post* provjere postupka zasebne su funkcije.

5. Osoblje odgovorno za kontrolu upravljanja financijskim poslovanjem mora biti stručno osposobljeno. Dužni su poštovati posebni kodeks stručnih standarda koje je utvrdila svaka institucija.

6. Svaki član osoblja koji je uključen u financijsko upravljanje i kontrolu transakcija, koji smatra da je odluka koju mora na zahtjev nadređenog izvršiti ili prihvatiti nepravilna ili u suprotnosti s načelima dobrog financijskog upravljanja ili pravilima struke koja mora poštovati, pisanim putem obavješćuje dužnosnika za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti, te ako on ne poduzme mjere, povjerenstvo iz članka 66. stavka 4. U slučaju nezakonitog djelovanja, prijevare ili korupcije koji mogu nanijeti štetu interesima Zajednice, obavješćuje nadležna tijela u skladu s važećim zakonodavstvom.

7. Dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti izvješćuje svoju instituciju o ispunjavanju svojih dužnosti u obliku godišnjeg izvješća o radu, uz koje prilaže financijske

i upravljačke podatke. To izvješće sadrži rezultate poslovanja, uključujući utvrđene ciljeve, rizike povezane s tim poslovanjem, korištenje osiguranih sredstava, kao i način funkcioniranja sustava unutarnje kontrole. Unutarnji revizor uzima u obzir godišnje izvješće i sve druge utvrđene podatke. Komisija najkasnije do 15. lipnja svake godine dostavlja proračunskom tijelu sažetak godišnjeg izvješća za prethodnu godinu.

Odjeljak 3.

Računovodstveni službenik

Članak 61.

1. Svaka institucija imenuje računovodstvenog službenika koji je odgovoran u svakoj instituciji za:

- (a) ispravno izvršenje plaćanja, prikupljanje prihoda i povrat iznosa utvrđenih kao potraživanja;
- (b) sastavljanje i prikazivanje izvještaja u skladu s glavom VII.;
- (c) vođenje poslovnih knjiga u skladu s glavom VII.;
- (d) određivanje računovodstvenih pravila i metoda te kontnog plana u skladu s glavom VII.;
- (e) određivanje i potvrđivanje računovodstvenih sustava te, prema potrebi, potvrđivanje sustava koje je odredio dužnosnik za ovjeravanje za pribavljanje i opravdavanje računovodstvenih podataka;
- (f) upravljanje riznicom.

2. Računovodstveni službenik pribavlja od dužnosnika za ovjeravanje koji jamče njihovu pouzdanost, sve potrebne podatke za sastavljanje izvještaja, koje daju pravu sliku o imovini i izvršenju proračuna Zajednice.

3. Osim ako je drukčije predviđeno ovom Uredbom, računovodstveni službenik sam je ovlašten za upravljanje novcem i drugom imovinom. On je odgovoran za njihovu pohranu.

Članak 62.

Računovodstveni službenik može u izvršenju svojih dužnosti delegirati neke zadatke na svoje podređene, u skladu s Pravilnikom o osoblju.

Instrumentom o delegiranju utvrđuju se zadatke koje se povjeravaju drugim osobama.

Odjeljak 4.

Blagajnik

Članak 63.

Za plaćanje malih iznosa te za naplatu prihoda osim vlastitih sredstava može se uspostaviti knjiga blagajne koju odobrava računovodstveni službenik institucije, a za nju je odgovoran blagajnik kojeg imenuje računovodstveni službenik institucije.

POGLAVLJE 4.

Odgovornost financijskih izvršitelja

Odjeljak 1.

Opća pravila

Članak 64.

1. Ne dovodeći u pitanje bilo kakve disciplinske mjere, tijelo koje je imenovalo dužnosnika za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti može bilo kada povući, privremeno ili konačno, njihovo delegiranje ili daljnje delegiranje ovlasti.

2. Ne dovodeći u pitanje bilo kakve disciplinske mjere, računovodstvenog službenika može bilo kada, privremeno ili konačno, razriješiti dužnosti tijelo koje ga je imenovalo.

3. Ne dovodeći u pitanje bilo kakve disciplinske mjere, blagajnika može bilo kada, privremeno ili konačno, suspendirati s dužnosti tijelo koje ga je imenovalo.

Članak 65.

1. Odredbe iz ovog poglavlja ne dovode u pitanje kaznenopravnu odgovornost osoba iz članka 64., prema mjerodavnom nacionalnom pravu i važećim odredbama o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica i borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica.

2. Na svakog dužnosnika za ovjeravanje, računovodstvenog službenika ili blagajnika primjenjuje se disciplinski postupak i plaćanje odštete, u skladu s Pravilnikom o osoblju, ne dovodeći

u pitanje članke 66., 67. i 68. U slučaju nezakonitih radnji, prijevare ili korupcije koje mogu nanijeti štetu interesima Zajednice, predmet se dostavlja nadležnim tijelima u skladu s važećim zakonodavstvom.

Odjeljak 2.

Pravila koja se primjenjuju na dužnosnike za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti

Članak 66.

1. Dužnosnik za ovjeravanje odgovoran je za plaćanje odštete prema Pravilniku o osoblju, koji pobliže određuje da se od dužnosnika može zahtijevati da ispravi, djelomično ili u potpunosti, svaku štetu nastalu za Zajednicu zbog njegove teške povrede u izvršavanju ili vezano za izvršavanje njegove dužnosti, a osobito ako utvrđuje dodijeljena prava čiji je povrat potrebno osigurati ili izdaje naloge za povrat, odobrava rashode ili potpisuje platne naloge ne pridržavajući se ove Financijske uredbe i njezinih provedbenih pravila. Isto se primjenjuje ako teškom povredom dužnosti ne sastavi dokument o iznosima potraživanja ili ako ne izda nalog za povrat ili bez opravdanja kasni s njegovim izdavanjem, ili ako ne izda nalog za plaćanje ili bez opravdanja kasni s njegovim izdavanjem, dovodeći time institucije do odgovornosti prema trećima.

2. Dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti, koji smatra da je odluka donesena pod njegovom odgovornošću nepravilna ili u suprotnosti s načelima dobrog financijskog upravljanja, pisanim putem obavještuje tijelo koje je izvršilo delegiranje ovlasti. Ako tijelo koje delegira ovlast tada pruži utemeljenu pisanu uputu dužnosniku za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti za donošenje predmetne odluke, dužnosnik za ovjeravanje ne smije se smatrati odgovornim.

3. Ako se ovlasti dalje delegiraju unutar njegovih službi, dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja i dalje je odgovoran za djelotvornost postojećih sustava unutarnjeg upravljanja i kontrole te za odabir dužnosnika za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja ovlasti.

4. Svaka institucija osniva posebno povjerenstvo za financijske nepravilnosti, koje je neovisno i koje utvrđuje je li nastala financijska nepravilnost i koje su njezine moguće posljedice.

Na temelju mišljenja tog povjerenstva institucija odlučuje hoće li pokrenuti postupke koji uključuju odgovornost za disciplinsku mjeru ili plaćanje odštete. Ako povjerenstvo utvrdi sustavne probleme, ono dostavlja izvješće s preporukama dužnosniku za ovjeravanje i dužnosniku za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti, pod uvjetom da on nije osobno uključen, kao i unutarnjem revizoru.

Odjeljak 3.

Pravila koja se primjenjuju na računovodstvene službenike i blagajnike

Članak 67.

Na računovodstvenog službenika se primjenjuje disciplinska mjera ili plaćanje odštete, kao što je propisano i u skladu s Pravilnikom o osoblju. On se osobito može smatrati odgovornim zbog bilo kojeg od sljedećih povreda:

- (a) gubitka ili oštećenja novca, imovine i dokumenata pohranjenih kod njega;
- (b) nedopuštene izmjene bankovnih računa ili poštanskih žiro-računa;
- (c) povrata ili isplate iznosa koji nisu u skladu s odgovarajućim nalogima za povrat ili plaćanje;
- (d) nenaplate dospjelog prihoda.

Članak 68.

Na blagajnika se primjenjuje disciplinska mjera ili plaćanje odštete, kao što je određeno i u skladu s Pravilnikom o osoblju. On se osobito može smatrati odgovornim zbog bilo kojeg od sljedećih oblika povreda:

- (a) gubitka ili oštećenja novca, imovine i dokumenata pohranjenih kod njega;
- (b) ako ne može predočiti odgovarajuće dokumente za izvršena plaćanja;
- (c) ako izvrši plaćanja osobama koje na to nemaju pravo;
- (d) ako ne naplati dospjeli prihod.

POGLAVLJE 5.

Prihodi

Odjeljak 1.

Stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava

Članak 69.

Projekcija prihoda koji se sastoje od vlastitih sredstava, kao što je navedeno u Odluci Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Zajednice, unosi se u proračun u eurima. Stavljaju se na raspolaganje u skladu s Uredbom Vijeća o provedbi te Odluke.

Odjeljak 2.

Procjena iznosa potraživanja

Članak 70.

1. Procjenu iznosa potraživanja najprije radi dužnosnik za ovjeravanje odgovoran s obzirom na bilo koju mjeru ili okolnost zbog koje može nastati ili koja može izmijeniti iznos koji se duguje Zajednicama.

2. Iznimno od stavka 1., ne obavlja se procjena iznosa potraživanja prije nego što država članica stavi na raspolaganje Komisiji iznos vlastitih sredstava utvrđenih Odlukom Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Zajednica koja države članice plaćaju u određenim vremenskim razdobljima. Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje izdaje nalog za povrat s obzirom na te iznose.

Odjeljak 3.

Utvrđivanje iznosa potraživanja

Članak 71.

1. Utvrđivanje iznosa potraživanja je postupak kojim dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti:

- (a) provjerava postoji li dug;
- (b) utvrđuje ili provjerava istinitost i iznos duga;
- (c) provjerava uvjete dospjeća duga.

2. Vlastita sredstva koja su Komisiji stavljena na raspolaganje te svaki iznos potraživanja iznosa koji je utvrđen kao stvaran, u fiksnom iznosu i dospjeli mora se utvrditi nalogom za povrat računovodstvenom službeniku, nakon čega slijedi opomena dužniku, a obje sastavlja odgovorni dužnosnik za ovjeravanje.

3. Pogrešno plaćeni iznosi moraju se vratiti.

4. Uvjeti pod kojima dospijeva kamata na zakašnjela plaćanja Komisiji propisani su provedbenim pravilima.

Odjeljak 4.

Odobranje povrata

Članak 72.

1. Odobranje povrata je postupak kojim odgovorni dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja ovlasti, izdavanjem naloga za povrat daje uputu računovodstvenom službeniku za povrat utvrđenog iznosa potraživanja.

2. Institucija može formalno odrediti iznos potraživanja od dužnika koji nisu države, na temelju odluke izvršive u smislu članka 256. Ugovora o EZ-u.

Odjeljak 5.

Povrat

Članak 73.

1. Računovodstveni službenik postupa prema nalogu za povrat za iznose potraživanja koje je utvrdio odgovorni dužnosnik za ovjeravanje. Postupa s dužnom pažnjom kako bi osigurao da Zajednice prime svoj prihod te se brine o zaštiti njihovih prava.

Računovodstveni službenik dužan je osigurati povrat iznosa njihovim prebijanjem s istovrsnim potraživanjima koja Zajednice imaju prema bilo kojem dužniku koji ima stvarno dospjelo potraživanje u fiksnom iznosu prema Zajednicama.

2. Ako se odgovorni dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ili daljnjeg delegiranja planira odreći povrata utvrđenog iznosa potraživanja, osigurava da je to odricanje pravilno i u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja i proporcionalnosti, sukladno postupcima i kriterijima propisanim provedbenim pravilima. Odluka o odricanju mora biti obrazložena. Dužnosnik za ovjeravanje može delegirati odluku samo ako je to propisano provedbenim pravilima.

Članak 74.

Prihod od novčanih kazni, povremenih plaćanja kazni i ostalih kazni te obračunane kamate ne knjiže se konačno kao proračunski prihod sve dok Sud može poništiti odluku kojom su one određene.

Prvi stavak ne primjenjuje se na odluke o poravnanju računa ili financijskim ispravcima.

POGLAVLJE 6.

Rashodi

Članak 75.

1. Svaka stavka rashoda preuzima se kao obveza, potvrđuje, odobrava i plaća.

2. Osim u slučaju odobrenih sredstava koja je moguće izvršiti bez temeljnog akta, u skladu s člankom 49. stavkom 2., prije preuzimanja obveze za rashode, institucija ili tijelo na koje je institucija prenijela ovlasti donose odluku o financiranju.

Odjeljak 1.

Preuzimanje obveze za rashode

Članak 76.

1. Preuzimanje proračunske obveze je postupak rezerviranja odobrenih sredstava potrebnih za pokrivanje naknadnih plaćanja kako bi se ispunila preuzeta pravna obveza.

Preuzimanje pravne obveze je akt kojim dužnosnik za ovjeravanje preuzima ili uspostavlja obvezu koja rezultira terećenjem.

Isti dužnosnik za ovjeravanje preuzima proračunsku obvezu i pravnu obvezu, osim u opravdanim slučajevima, kao što je određeno u provedbenim pravilima.

2. Proračunska obveza je pojedinačna ako su korisnik i iznos rashoda poznati.

Proračunska obveza je ukupna ako barem jedan od čimbenika potrebnih za utvrđivanje pojedinačne obveze nije poznat.

Proračunska obveza je okvirna ako ima svrhu pokriti rashod, iz članka 150. ili uobičajene administrativne rashode, a iznos ili konačni korisnici nisu točno poznati.

3. Proračunske obveze za djelovanja koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti tijekom nekoliko godina na godišnje obroke samo ako je to određeno temeljnim aktom, te za administrativne rashode. Ako se proračunske obveze na taj način raspoređuju na godišnje obroke, to se utvrđuje pravnom obvezom, osim u slučaju rashoda za osoblje.

Članak 77.

1. S obzirom na bilo koju mjeru zbog koje može nastati rashod kojim se može teretiti proračun, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje mora prvo preuzeti proračunsku obvezu prije nego što preuzme pravnu obvezu prema trećima.

2. U skladu s posebnim odredbama glave IV. dijela drugog, ukupne proračunske obveze pokrivaju ukupan trošak odgovarajućih pojedinačnih pravnih obveza preuzetih do 31. prosinca godine $n + 1$.

Pridržavajući se članka 76. stavka 3. i članka 179. stavka 2., pojedinačne pravne obveze koje se odnose na pojedinačne ili okvirne proračunske obveze, zaključuju se do 31. prosinca godine.

Na kraju razdoblja iz prvog i drugog podstavka, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje opoziva neiskorištena salda tih proračunskih obveza.

Iznos svake pojedinačne pravne obveze preuzete na temelju ukupne obveze, prije potpisivanja, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje evidentira u proračunske račune i knjiži kao opću obvezu.

3. Preuzete pravne obveze za djelovanja koja traju dulje od jedne financijske godine te odgovarajuće proračunske obveze imaju konačan datum za izvršenje, utvrđen u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, osim u slučaju rashoda za osoblje.

Svaki dio takvih preuzetih obveza koji nije izvršen šest mjeseci od tog datuma opoziva se u skladu s člankom 11.

Ako pravna obveza nije tada rezultirala plaćanjem nakon razdoblja od tri godine, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje opoziva tu obvezu.

Članak 78.

1. Kada se preuzimaju proračunske obveze, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje osigurava da:

- (a) rashod tereti točnu proračunsku stavku;
- (b) odobrena su sredstva na raspolaganju;
- (c) rashod je u skladu s odredbama Ugovorâ, proračuna, ove Uredbe, provedbenih pravila, te svih akata donesenih u skladu s Ugovorima i propisima;
- (d) da se poštuje načelo dobrog financijskog upravljanja.

2. Kada se evidentira pravna obveza, dužnosnik za ovjeravanje osigurava da:

- (a) preuzeta je obveza pokrivena odgovarajućom proračunskom obvezom;
- (b) rashod je ispravan i odgovara odredbama Ugovorâ, proračuna, ove Uredbe, provedbenih pravila, te svih akata donesenih u skladu s Ugovorima i propisima;
- (c) poštuje se načelo dobrog financijskog upravljanja.

Odjeljak 2.

Potvrđivanje rashoda

Članak 79.

Potvrđivanje rashoda je postupak u kojem odgovorni dužnosnik za ovjeravanje:

- (a) provjerava postojanje prava vjerovnika;

- (b) utvrđuje ili provjerava istinitost i iznos potraživanja;
- (c) provjerava uvjete pod kojima plaćanje dostiže.

Odjeljak 3.

Odobranje rashoda

Članak 80.

Odobranje rashoda je postupak u kojem odgovorni dužnosnik za ovjeravanje, nakon potvrđivanja jesu li proračunska sredstva na raspolaganju i nakon izdavanja naloga za plaćanje, nalaže računovodstvenom službeniku da izvrši plaćanje iznosa rashoda koji je potvrdio.

Odjeljak 4.

Plaćanje rashoda

Članak 81.

1. Plaćanje se obavlja na osnovi predočenog dokaza da je odgovarajuća aktivnost u skladu s odredbama temeljnog akta ili ugovora, te pokriva jedan ili više sljedećih poslova:

- (a) plaćanje cjelokupnog dospjelog iznosa;
- (b) plaćanje dospjelog iznosa na bilo koji od sljedećih načina:
- i. prefinanciranje koje se može podijeliti na nekoliko plaćanja;
 - ii. jedno privremeno plaćanje ili više njih;
 - iii. plaćanje preostalog dospjelog iznosa.
2. U poslovnim knjigama razlikuju se različite vrste plaćanja iz stavka 1. u vrijeme kada su izvršena.

Članak 82.

Plaćanje rashoda obavlja računovodstveni službenik u okviru raspoloživih sredstava.

Odjeljak 5.

Rokovi za izvršenje rashoda

Članak 83.

Potvrđivanje, odobranje i plaćanje rashoda mora biti izvršeno u rokovima propisanim provedbenim pravilima, u kojima se

isto tako navode okolnosti u kojima vjerovnici kojima se kasni s isplatom imaju pravo na zateznu kamatu koja tereti proračunsku liniju s koje je plaćena glavnica.

POGLAVLJE 7.

Informacijski sustavi

Članak 84.

Ako se izvršavanjem prihoda i rashoda upravlja pomoću računalnih sustava, dokumenti mogu biti potpisani računalnim ili elektroničkim postupkom.

POGLAVLJE 8.

Unutarnji revizor

Članak 85.

Svaka institucija uspostavlja funkciju unutarnje revizije koju je potrebno obavljati u skladu s odgovarajućim međunarodnim standardima. Unutarnji revizor kojeg je imenovala institucija odgovoran je instituciji za potvrđivanje ispravnosti djelovanja sustava izvršenja proračuna. Unutarnji revizor ne može biti dužnosnik za ovjeravanje ni računovodstveni službenik.

Članak 86.

1. Unutarnji revizor savjetuje svoju instituciju o poslovanju s rizicima, izdavanjem neovisnih mišljenja o kvaliteti sustava upravljanja i kontrole te izdavanjem preporuka za poboljšanje uvjeta izvršavanja poslova i promicanja dobrog financijskog upravljanja.

On je osobito je odgovoran:

(a) za procjenu prikladnosti i djelotvornosti sustava unutarnjeg upravljanja te za uspješnost službi u provođenju politika, programa i djelovanja, upućivanjem na rizike koji su s njima povezani;

(b) za procjenu prikladnosti i kvalitete sustava unutarnje kontrole i revizije primjenjivih na svaki postupak izvršenja proračuna.

2. Unutarnji revizor izvršava svoje dužnosti za sve aktivnosti i službe institucije. Unutarnji revizor ima potpun i neograničeni pristup svim podacima potrebnima za izvršavanje njegovih dužnosti, ako je potrebno i na licu mjesta, kao i u državama članicama i u trećim zemljama.

3. Unutarnji revizor obavješćuje instituciju o svojim nalazima i preporukama. Institucija osigurava poduzimanje mjera na

osnovi preporuka koje proizlaze iz revizije. Unutarnji revizor također podnosi instituciji godišnje izvješće o unutarnjoj reviziji u kojemu se navodi broj i vrsta provedenih unutarnjih revizija, izdane preporuke i radnje poduzete na temelju tih preporuka.

4. Svaka institucija prosljeđuje izvješće tijelu koje daje razrješnicu, u kojem se sažeto navodi broj i vrsta provedenih unutarnjih revizija, izdane preporuke i radnje poduzete na temelju tih preporuka.

GLAVA V.

JAVNA NABAVA

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Odjeljak 1.

Područje primjene i načela sklapanja ugovora

Članak 88.

1. Ugovori o javnoj nabavi jesu ugovori s financijskim interesom koje je u pisanom obliku sklopio javni naručitelj u smislu članka 104. i 167. kako bi za plaćanje cijene u cijelosti ili djelomično iz proračuna dobio pokretnu i nepokretnu imovinu, izvođenje radova ili pružanje usluga.

Takvi ugovori obuhvaćaju:

- (a) ugovor za kupnju ili najam zgrade;
- (b) ugovore o nabavi robe;
- (c) ugovore o radovima;
- (d) ugovore o uslugama.

2. Ova glava ne odnosi se na bespovratna sredstva.

Članak 89.

1. Svi ugovori o javnoj nabavi koji se financiraju u potpunosti ili djelomično iz proračuna usklađeni su s načelima transparentnosti, proporcionalnosti, jednakog postupanja i nediskriminacije.

2. Za sve ugovore o javnoj nabavi potrebno je osigurati prikupljanje ponuda na najširoj mogućoj osnovi, osim kada se primjenjuje pregovarački postupak iz članka 91. stavka 1. točke (d).

Članak 87.

Institucija propisuje posebna pravila koja se primjenjuju za unutarnjeg revizora, a ona moraju biti takva da jamče njegovu potpunu neovisnost u obavljanju dužnosti, te kojima se utvrđuje njegova odgovornost.

Ako je unutarnji revizor službenik ili drugi član osoblja, preuzima odgovornost propisanu Pravilnikom o osoblju i izrečenu provedbenim pravilima.

Odjeljak 2.

Objavljivanje

Članak 90.

1. Svi ugovori koji premašuju pragove iz članka 105. ili članka 167. objavljuju se u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Pozivi na nadmetanje objavljuju se unaprijed, osim u slučaju iz članka 91. stavka 2. i za ugovore o uslugama iz provedbenih pravila.

Objavljivanje određenih podataka nakon što je ugovor dodijeljen može se izbjeći ako bi to otežalo primjenu prava, ako bi to bilo u suprotnosti s javnim interesom ili ako bi to nanijelo štetu zakonitim poslovnim interesima javnih ili privatnih poduzeća ili ako bi to moglo narušiti pravedno pošteno tržišno natjecanje među njima.

2. Ugovori čija je vrijednost ispod pragova iz članka 105. ili članka 167. oglašavaju se po potrebi.

Odjeljak 3.

Postupak javne nabave

Članak 91.

1. Postupci javne nabave imaju jedan od sljedećih oblika:

- (a) otvoreni postupak;
- (b) ograničeni postupak;
- (c) natječaj;
- (d) pregovarački postupak.

2. Za ugovore čija vrijednost prelazi pragove iz članka 105. ili članka 167., korištenje pregovaračkog postupka odobrava se samo u slučajevima određenima provedbenim pravilima.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na ugovore o uslugama iz provedbenih pravila.

3. Prag ispod kojeg javni naručitelj može koristiti pregovarački postupak ili, odstupajući od prvog podstavka članka 88. stavka 1., jednostavno platiti troškove na temelju faktura, utvrđuje se provedbenim pravilima.

Članak 92.

Potpun, jasan i točan opis predmeta ugovora mora biti uključen u dokumente koji se odnose na poziv za podnošenje ponuda.

Članak 93.

1. Natjecatelji ili ponuditelji isključuju se iz sudjelovanja u postupku javne nabave ako:

- (a) su u stečaju ili u likvidaciji, ili njihovim poslovanjem upravlja sud, ako su dogovoru s vjerovnikom, ako su im poslovne aktivnosti suspendirane, ako se protiv njih vodi postupak koji se odnosi na ta pitanja, ili se nalaze u bilo kojoj analognoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka, predviđenog u nacionalnom zakonodavstvu ili propisima;
- (b) pravomoćnom presudom osuđeni su za kažnjivo djelo koje se odnosi na njihovo profesionalno ponašanje;
- (c) ako javni naručitelj na bilo koji način dokaže da su krivi za težak profesionalni propust;
- (d) nisu ispunili obveze koje se odnose na plaćanje socijalnih doprinosa ili plaćanje poreza u skladu s propisima države u kojoj imaju poslovni nastan, ili s onima u državi javnog naručitelja ili onima u državi gdje se ugovor treba izvršiti;
- (e) ako su pravomoćnom presudom osuđeni za prijevaru, korupciju, sudjelovanje u zločinačkim organizacijama ili bilo kojim drugim nezakonitim djelatnostima koje štete financijskim interesima Zajednice;
- (f) ako je nakon nekog drugog postupka javne nabave ili dodjele bespovratnih sredstava koja se financira iz proračuna Zajednice utvrđeno da su ozbiljno kršili ugovor jer nisu poštovali ugovorne obveze.

2. Natjecatelji ili ponuditelji moraju potvrditi da nisu u nekoj od situacija iz stavka 1.

Članak 94.

Ugovori se ne smiju dodijeliti natjecateljima ili ponuditeljima koji se nalaze u sljedećim situacijama tijekom postupka javne nabave:

- (a) kod kojih postoji sukob interesa;
- (b) koji su krivi za pogrešno prikazivanje činjenica u dostavljanju podataka potrebnih javnom naručitelju, kao uvjet za sudjelovanje u postupku sklapanja ugovora, ili ako nisu dostavili takav podatak.

Članak 95.

Svaka institucija uspostavlja središnju bazu podataka koja sadrži podatke o kandidatima i natjecateljima koji su u nekoj od situacija iz članaka 93. i 94. Jedina svrha baze podataka jest osigurati, u skladu s pravilima Zajednice o obradi osobnih podataka, ispravnu primjenu članaka 93. i 94. Svaka institucija ima pristup bazama podataka drugih institucija.

Članak 96.

Javni naručitelj može izreći administrativne ili novčane kazne natjecateljima ili ponuditeljima na koje se primjenjuje jedan od slučajeva za isključenje iz sudjelovanja iz članka 93. i 94. nakon što im je omogućeno da iznesu svoje primjedbe.

Te kazne mogu biti:

- (a) isključenje tog natjecatelja ili ponuditelja iz sudjelovanja u sklapanju ugovora ili dodjeli bespovratnih sredstava koji se financiraju iz proračuna, najdulje u razdoblju pet godina;
- (b) plaćanje novčane kazne od strane izvoditelja u slučaju iz članka 93. stavka 1. točke (f) te od strane natjecatelja ili ponuditelja u slučajevima iz članka 94., ako su ti slučajevi teški, pri čemu kazne ne smiju prelaziti vrijednost dotičnog ugovora.

Propisane kazne proporcionalne su važnosti ugovora i težini povrede.

Članak 97.

1. Uvjeti sposobnosti za evaluaciju sposobnosti natjecatelja ili ponuditelja te kriteriji za odabir ponude za evaluaciju sadržaja ponuda unaprijed se određuju i utvrđuju u pozivu za podnošenje ponuda.

2. Ugovori se mogu sklopiti postupkom automatskog sklapanja ugovora ili postupkom za najbolju vrijednost za novac.

Članak 98.

1. Izbor postupka za podnošenje ponude mora osigurati postojanje stvarnog tržišnog natjecanja te da sadržaj ponuda ostane povjerljiv sve dok se istodobno ne otvore.

2. Javni naručitelj može zahtijevati od ponuditelja, kao što je određeno provedbenim propisima, da unaprijed dostave osiguranje kao jamstvo da neće povući svoju ponudu.

3. Izuzev ugovora koji uključuju male iznose iz članka 91. stavka 3., zahtjeve i ponude otvara povjerenstvo za otvaranje koje se imenuje u tu svrhu. Svaka ponuda ili zahtjev za koji povjerenstvo za otvaranje utvrdi da ne ispunjava propisane uvjete odbija se.

4. Sve zahtjeve ili ponude za koje je povjerenstvo za otvaranje utvrdilo da ispunjavaju propisane uvjete evaluiira odbor imenovan u tu svrhu na temelju uvjeta sposobnosti i kriterija za odabir ponude, predviđenih u dokumentima koji se odnose na poziv za podnošenje ponuda, i predlaže s kime bi se ugovor trebao sklopiti.

Članak 99.

Dok je postupak javne nabave u tijeku, svi kontakti između javnog naručitelja i natjecatelja ili ponuditelja moraju ispunjavati uvjete kojima se osigurava transparentnosti jednako postupanje. Oni ne smiju dovesti do izmjene uvjeta ugovora ili uvjeta prvobitne ponude.

Članak 100.

1. Dužnosnik za ovjeravanje odlučuje s kime ugovor treba biti sklopljen u skladu s uvjetima sposobnosti i kriterijima za odabir ponude, unaprijed propisanim u dokumentima koji se odnose na poziv za podnošenje ponuda i u pravilima nabave.

2. Javni naručitelj obavješćuje sve natjecatelje ili ponuditelje čiji su zahtjevi ili ponude odbijene o razlozima na temelju kojih je donesena odluka, a sve ponuditelje čije su ponude prihvatljive i koji su to zahtijevali pisanim putem, o značajkama i relativnim prednostima odabrane ponude, kao i o imenu ponuditelja s kojim je ugovor sklopljen.

Međutim, određene podatke nije potrebno objaviti ako bi objavljivanje ometalo primjenu prava, ako bi bilo u suprotnosti s javnim interesom ili ako bi štetilo zakonitim poslovnim interesima javnih ili privatnih trgovačkih društava ili ako bi narušilo pošteno tržišno natjecanje među tim društvima.

Članak 101.

Prije nego što je ugovor potpisan, javni naručitelj može odustati od javne nabave ili poništiti postupak sklapanja ugovora, a natjecatelji ili ponuditelji nemaju pravo potraživati bilo kakvu naknadu.

Odluka mora biti utemeljena i s njom je potrebno upoznati natjecatelje ili ponuditelje.

O djeljak 4.

Jamstva i nadzor

Članak 102.

Javni naručitelj može te, u određenim slučajevima predviđenima u provedbenim pravilima, mora zahtijevati od izvoditelja da unaprijed dostave jamstvo kako bi:

(a) osigurali potpuno izvršenje ugovora,

(b) ograničili financijske rizike povezane s plaćanjem pretfinanciranja.

Članak 103.

Ako se u postupku sklapanja ugovora ili pri izvršavanju ugovora pojave značajne pogreške, nepravilnosti ili prijevare, institucije suspendiraju izvršavanje ugovora.

Ako se takve pogreške, nepravilnosti ili prijevare mogu pripisati izvoditelju, institucije dodatno mogu odbiti izvršiti plaćanje ili mogu zahtijevati povrat već plaćenih iznosa, proporcionalno težini pogrešaka, nepravilnosti ili prijevare.

POGLAVLJE 2.

Odredbe koje se primjenjuju na ugovore koje institucije Zajednice sklapaju u svoje ime

Članak 104.

Institucije Zajednice smatraju se javnim naručiteljima u slučaju ugovora koje sklapaju u svoje ime.

Članak 105.

Pridržavajući se glave IV. dijela drugog ove Uredbe, direktive Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe, ugovora o uslugama i ugovora o radovima propisuju pragove kojima se utvrđuje sljedeće:

(a) načini objavljivanja iz članka 90.;

(b) odabir postupaka iz članka 91.;

(c) odgovarajući rokovi.

Članak 106.

Sudjelovanje u postupku nadmetanja otvoreno je pod jednakim uvjetima za sve fizičke i pravne osobe obuhvaćene područjem primjene Ugovorâ te za sve fizičke i pravne osobe u trećim zemljama s kojima Europske zajednice imaju posebni sporazum u području javne nabave pod uvjetima iz tog sporazuma.

Članak 107.

Ako se primjenjuje multilateralni Sporazum o državnoj nabavi sklopljen u okviru Svjetske trgovinske organizacije, ugovori su također otvoreni za državljanke država koje su ratificirale taj sporazum, pod uvjetima iz tog sporazuma.

GLAVA VI.

BESPOVRATNA SREDSTVA

POGLAVLJE 1.

Područje primjene

Članak 108.

1. Bespovratna sredstva su izravni financijski doprinosi u obliku donacija iz proračuna radi financiranja:

- (a) djelovanja koje ima svrhu pomoći u postizanju cilja koji čini dio politike Europske unije;
- (b) funkcioniranja tijela koje ima za svoj cilj opći europski interes ili ima cilj koji čini dio politike Europske unije.

Ona se uređuju pisanim sporazumom.

2. Bespovratna sredstva u smislu ove glave ne čini sljedeće:

- (a) rashodi za osoblje institucija, zajmovi i dioničarstvo, ugovori o javnoj nabavi iz članka 88. te pomoć plaćena kao makro-financijska pomoć;
- (b) rashodi koji se izvršavaju kao dio podijeljenog, decentraliziranog ili zajedničkog upravljanja u smislu članka 53.;
- (c) plaćanja izvršena tijelima na koja je Komisija prenijela svoje ovlasti iz članka 54. i 55. ove Uredbe i ostalim tijelima Zajednice iz članka 185. ove Uredbe.

POGLAVLJE 2.

Načela dodjele

Članak 109.

1. Na dodjelu bespovratnih sredstava primjenjuju se načela transparentnosti i jednakog postupanja. Ona ne smiju biti kumulativna ni dodijeljena unatrag te moraju uključivati sufincanciranje.

2. Svrha ili učinak bespovratnih sredstva ne smije biti stvaranje dobiti za korisnika.

Članak 110.

1. Bespovratna sredstva dodjeljuju se prema godišnjem programu koji se objavljuje na početku godine, izuzev pomoći za upravljanje krizama i djelovanja humanitarne pomoći.

Taj program rada provodi se kroz objavljivanje poziva za podnošenje prijedloga, osim u opravdanim iznimnim i hitnim slučajevima ili ako značajke korisnika ne ostavljaju drugi izbor za određeno djelovanje.

2. Sva bespovratna sredstva dodijeljena tijekom financijske godine objavljuju se jednom godišnje, uz dužno poštovanje zahtjeva za povjerljivošću i sigurnošću.

Članak 111.

1. Za jedno djelovanje moguće je dodijeliti samo jedno bespovratno sredstvo iz proračuna bilo kojem korisniku.

2. Jednom korisniku u financijskoj godini može iz proračuna biti dodijeljeno samo jedno bespovratno sredstvo za poslovanje.

Članak 112.

1. Bespovratno sredstvo moguće je dodijeliti za djelovanje koje je već započelo samo ako podnositelj zahtjeva može dokazati potrebu za početkom djelovanja prije potpisivanja sporazuma.

U takvim slučajevima rashodi koji se financiraju ne smiju nastati prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratno sredstvo, osim u opravdanim i iznimnim slučajevima, kao što je predviđeno temeljnim aktom, ili za rashode potrebne za ispravnu provedbu pomoći za upravljanje krizama ili djelovanja humanitarne pomoći, kao što je propisano provedbenim pravilima.

Ni jedno bespovratno sredstvo nije moguće dodijeliti unatrag za djelovanja koja su već završena.

2. Sporazum o bespovratnim sredstvima za poslovanje ne smije biti potpisan kasnije od četiri mjeseca od početka financijske godine korisnika. Rashodi za financiranje ne smiju nastati prije podnošenja zahtjeva za bespovratno sredstvo ili prije početka financijske godine korisnika.

Članak 113.

1. Bespovratnim sredstvima ne smiju se financirati sveukupni troškovi aktivnosti, podložno glavi IV. dijela drugog.

Bespovratnim sredstvima ne smiju se financirati sveukupni rashodi poslovanja korisnika.

2. Kada se bespovratna sredstva obnavljaju, ona se postupno smanjuju osim ako je drukčije određeno temeljnim aktom s obzirom na tijela koja ostvaruju cilj od općeg europskog interesa.

POGLAVLJE 3.**Postupak dodjele****Članak 114.**

1. Prihvatljivi su pisani zahtjevi za bespovratna sredstva koje podnesu pravne osobe.

Iznimno, ovisno o vrsti djelovanja ili cilju podnositelja zahtjeva, temeljni akt može odrediti da fizičke osobe mogu primati bespovratna sredstva.

2. Bespovratna sredstva ne smiju se dodijeliti podnositeljima zahtjeva koji se u vrijeme postupka dodjele bespovratnih sredstava nalaze u jednoj od situacija iz članka 93. i 94.

Podnositelji zahtjeva moraju dokazati da se ne nalaze u jednoj od situacija iz članka 93.

3. Dužnosnik za ovjeravanje može izreći administrativne ili novčane kazne, koje su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće, podnositeljima zahtjeva koji su isključeni na temelju stavka 2., kao što je propisano člancima od 93. do 96. i provedbenim pravilima koja se odnose na te članke.

Članak 115.

1. Uvjeti sposobnosti moraju biti takvi da omogućuju ocjenu sposobnosti podnositelja zahtjeva za dovršenje predloženog djelovanja ili programa rada.

2. Kriteriji za odabir koji su unaprijed objavljeni u pozivu za podnošenje prijedloga moraju biti takvi da omogućuju procjenu kvalitete podnesenih prijedloga, s obzirom na zadane ciljeve i prioritete.

Članak 116.

1. Prijedloge evaluira odbor za evaluaciju osnovan u tu svrhu na temelju prethodno objavljenih uvjeta sposobnosti i kriterija za odabir, radi utvrđivanja koji prijedlozi mogu biti financirani.

2. Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje zatim na temelju evaluacije iz stavka 1. sastavlja popis korisnika i odobrenih iznosa.

3. Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje obavješćuje pisanim putem podnositelje zahtjeva o odluci vezanoj za njihov zahtjev. Ako zatražena bespovratna sredstva nisu dodijeljena, institucija obrazlaže odbijanje zahtjeva, osobito se pozivajući na već objavljene uvjete sposobnosti i kriterije za odabir.

POGLAVLJE 4.**Plaćanje i kontrola****Članak 117.**

Dinamika plaćanja određena je uključenim financijskim rizicima, trajanjem i napretkom djelovanja ili troškovima nastalim za korisnika.

Članak 118.

Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje može zahtijevati od korisnika da unaprijed dostavi jamstvo kako bi se ograničili financijski rizici vezani za plaćanje pretfinanciranja.

Članak 119.

1. Iznos bespovratnog sredstva nije konačan sve dok institucija ne prihvati konačna izvješća i financijske izvještaje ne dovodeći u pitanje naknadne provjere institucije.

2. Ako korisnik ne ispuni svoje zakonske ili ugovorne obveze, bespovratna sredstva se suspendiraju i smanjuju ili prekidaju, u slučajevima propisanim provedbenim pravilima, nakon što je korisniku omogućeno da iznese svoje primjedbe.

POGLAVLJE 5.**Provedba****Članak 120.**

1. Ako je za provedbu djelovanja potrebno da korisnik sklopi ugovor o javnoj nabavi, na sklapanje se primjenjuju načela iz glave V. ovoga dijela.

2. U svakom sporazumu o bespovratnim sredstvima izričito se navodi da su Komisija i Revizorski sud ovlašteni za kontrolu dokumenata u prostorijama kod svih izvoditelja i podizvoditelja koji su primili sredstva Zajednice.

GLAVA VII.

FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE I RAČUNOVODSTVO

POGLAVLJE 1.

Financijsko izvještavanje

Članak 121.

Financijski izvještaji Zajednice obuhvaćaju:

- (a) financijske izvještaje institucija iz članka 126. i financijske izvještaje tijela iz članka 185.;
- (b) konsolidirane financijske izvještaje koji prikazuju u zbirnom obliku financijske podatke institucija i tijela iz točke (a);
- (c) izvješća o izvršenju proračuna institucija i proračuna tijela iz članka 185.;
- (d) konsolidirana izvješća o izvršenju proračuna koja u zbirnom obliku prikazuju podatke iz izvješća iz točke (c).

Članak 122.

Uz financijske izvještaje institucija i tijela iz članka 185. prilaže se i izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju tijekom godine.

Članak 123.

Financijski izvještaji moraju biti u skladu s propisima te biti točni i sveobuhvatni te iskazivati istinit i točan prikaz:

- (a) u pogledu financijskih izvještaja, imovine i obveza, rashoda i prihoda, prava i obveza koji nisu prikazani kao imovina ili obveze te novčanog toka;
- (b) u pogledu izvješća o izvršenju proračuna, operacija prihoda i rashoda.

Članak 124.

Financijski izvještaji sastavljaju se u skladu s opće prihvaćenim računovodstvenim načelima, osobito:

- (a) vremenskom neograničenosti poslovanja;
- (b) načelom opreznosti;
- (c) dosljednim računovodstvenim metodama;
- (d) usporedivim podacima;

(e) načelom materijalnosti;

(f) načelom bruto iskazivanja;

(g) prevagom biti nad formom;

(h) računovodstvom nastanka događaja.

Članak 125.

1. U skladu s računovodstvom prema načelu nastanka poslovnih događaja, financijski izvještaji prikazuju troškove i prihode određene financijske godine bez obzira na datum plaćanja ili naplate.

2. Vrijednost imovine i obveza utvrđuje se u skladu s pravilima vrednovanja iz članka 133.

Članak 126.

1. Financijski izvještaji iskazuju se u milijunima eura i obuhvaćaju:

- (a) bilancu stanja i izvještaj o poslovnom rezultatu koji predstavljaju imovinu i obveze te financijsku situaciju i poslovni rezultat na datum 31. prosinca prethodne godine; oni se prikazuju u skladu sa strukturom utvrđenom u direktivama Europskog parlamenta i Vijeća o godišnjim financijskim izvještajima pojedinih vrsta društava, no s time da se vodi računa o specifičnoj prirodi djelatnosti Zajednice;
- (b) tablicu novčanog toka koja prikazuje naplaćene i isplaćene iznose tijekom godine, kao i završno stanje riznice;
- (c) prikaz promjena stanja kapitala koji daje detaljan prikaz povećanja i smanjenja tijekom godine po svakoj stavci kapitalnih računa.

2. Prilog financijskim izvještajima dopunjuje i daje komentare na podatke prikazane u izvješćima iz stavka 1. te pruža sve dodatne podatke koje propisuje međunarodno prihvaćena računovodstvena praksa kad su ti podaci bitni za aktivnosti Zajednice.

Članak 127.

Izvješća o izvršenju proračuna iskazuju se u milijunima eura. Ona obuhvaćaju:

(a) izvještaj o realizaciji proračuna koji prikazuje sve proračunske operacije za pojedinu godinu u smislu prihoda i rashoda; struktura prikaza ista je kao i ona samog proračuna;

(b) prilog izvještaju o realizaciji proračuna, koji dopunjuje te daje komentare na podatke iz tog računa.

Članak 128.

Računovodstveni službenici ostalih institucija i tijela iz članka 185. ove Uredbe dužni su dostaviti računovodstvenom službeniku Komisije najkasnije do 1. ožujka sljedeće godine njihove privremene financijske izvještaje zajedno s izvješćem o proračunskom i financijskom upravljanju tijekom godine.

Računovodstveni službenik Komisije konsolidira privremene financijske izvještaje i dostavlja ih Revizorskom sudu, najkasnije do 31. ožujka sljedeće godine, privremene financijske izvještaje za svaku pojedinu instituciju i svako tijelo iz članka 185. ove Uredbe zajedno s privremenim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Također do istog datuma računovodstveni službenik šalje izvješće o proračunskom i financijskom upravljanju svake institucije i tijela iz članka 185. ove Uredbe Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu.

Članak 129.

1. Revizorski sud najkasnije do 15. lipnja daje svoja opažanja o privremenim financijskim izvještajima svake institucije i svakog tijela iz članka 185.

2. Svaka institucija i svako tijelo iz članka 185. sastavlja svoje završne financijske izvještaje i šalje ih računovodstvenom službeniku Komisije i Revizorskom sudu najkasnije do 1. srpnja sljedeće godine radi sastavljanja završnih konsolidiranih financijskih izvještaja.

3. Nakon odobravanja završnih konsolidiranih financijskih izvještaja, Komisija ih dostavlja do 31. srpnja sljedeće financijske godine Europskom parlamentu, Vijeću i Revizorskom sudu.

4. Završne konsolidirane financijske izvještaje objavljuje se u *Službenom listu Europskih zajednica* zajedno s izjavom o jamstvu koju daje Revizorski sud u skladu s člankom 248. Ugovora o EZ-u i člankom 160.c Ugovora o Euratomu do 31. listopada sljedeće financijske godine.

POGLAVLJE 2.

Podaci o izvršenju proračuna

Članak 130.

Uz izvještaje iz članaka 126. i 127., Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće dva puta godišnje o proračunskim jamstvima i povezanim rizicima.

Ti se podaci istodobno dostavljaju i Revizorskom sudu.

Članak 131.

1. Uz izvješća iz članaka 126. i 127., Komisija dostavlja jednom mjesečno Europskom parlamentu i Vijeću zbirne podatke, barem na razini poglavlja, o izvršenju proračuna kako za prihode tako i za rashode u odnosu na dodijeljena proračunska sredstva.

Navedeni podaci također moraju dati detaljan prikaz korištenja prenesenih odobrenih sredstava.

Navedeni se podaci moraju dostaviti u roku 10 radnih dana od završetka svakog mjeseca.

2. Tri puta godišnje, u roku 30 radnih dana od 31. svibnja, 31. kolovoza i 31. prosinca, Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o izvršenju proračuna koje obuhvaća prihode i rashode podijeljene po poglavljima, člancima i stavkama.

Navedeno izvješće mora davati detaljan prikaz korištenja proračunskih sredstava prenesenih iz prethodnih financijskih godina.

3. Podaci i izvješće o izvršenju proračuna istodobno se dostavljaju i Revizorskom sudu.

POGLAVLJE 3.

Računovodstvo

Odjeljak 1.

Zajedničke odredbe

Članak 132.

1. Računovodstveni sustav institucije je sustav koji služi za organizaciju proračunskih i financijskih podataka na način kojim se omogućuje njihovo unošenje, pohranjivanje i evidentiranje.

2. Računovodstvo se sastoji od općeg računovodstva i proračunskog računovodstva. Vodi se u eurima na temelju kalendarske godine.

3. Podaci općeg i proračunskog računovodstva zaključuju se na završetku financijske godine, čime se omogućuje sastavljanje izvještaja iz poglavlja 1.

4. Neovisno o stavcima 2. i 3., dužnosniku za ovjeravanje s delegiranim ovlastima može se povjeriti vođenje analitičkih računa.

Članak 133.

1. Računovodstveni službenik Komisije, nakon savjetovanja s računovodstvenim službenicima ostalih institucija i tijela iz članka 185., donosi računovodstvena pravila i metode i usklađeni kontni plan koje moraju primjenjivati sve institucije, uredi iz glave V. dijela drugog i sva tijela iz članka 185.

2. Pri donošenju pravila i metoda iz stavka 1., računovodstveni službenik Komisije rukovodi se međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor, no može odstupati od njih ako je to opravdano specifičnom prirodom aktivnosti Zajednice.

Odjeljak 2.

Opće računovodstvo

Članak 134.

Općim računovodstvom bilježe se, kronološkim redom, koristeći se načelom dvojnog knjigovodstva, svi događaji i operacije koji utječu na ekonomsku i financijsku situaciju i imovinu te obveze institucija i tijela iz članka 185.

Članak 135.

1. Kretanja po računima i salda vode se u poslovnim knjigama.

2. Svi računovodstveni zapisi, uključujući usklađenja računa, moraju se temeljiti na pripadajućoj dokumentaciji na koju se pozivaju.

3. Računovodstveni sustav mora biti takav da ostavlja trag svih računovodstvenih zapisa.

Članak 136.

Računovodstveni službenik, nakon završetka financijske godine i do datuma financijskog izvještavanja, izvršava sva potrebna usklađenja, bez posezanja za isplatom ili naplatom vezano za pojedinu godinu, radi istinitog i točnog financijskog izvještavanja u skladu s propisima.

Odjeljak 3.

Proračunsko računovodstvo

Članak 137.

1. Proračunsko računovodstvo pruža detaljan prikaz izvršenja proračuna.

2. Radi primjene stavka 1., proračunsko računovodstvo bilježi sve proračunske prihode i rashode iz glave IV. dijela prvog.

POGLAVLJE 4.

Popis imovine

Članak 138.

1. Svaka institucija i svako tijelo iz članka 185. vodi evidenciju koja prikazuje količinu i vrijednosti sve materijalne, nematerijalne i financijske imovine Zajednice u skladu s predloškom kojeg sastavlja računovodstveni službenik Komisije.

Svaka institucija i svako tijelo iz članka 185. provjerava da navedeni zapisi iz popisa imovine odgovaraju stvarnoj situaciji.

2. Prodaja pokretne imovine oglašava se na prikladan način.

GLAVA VIII.

VANJSKA REVIZIJA I RAZRJEŠNICA

POGLAVLJE 1.

Vanjska revizija

Članak 139.

1. Europski parlament, Vijeće i Komisija obavješćuju Revizorski sud što je prije moguće o svim odlukama i pravilima koja se donose na temelju članaka 9., 13., 18., 22., 23., 26. i 36.

2. Institucije dostavljaju Revizorskom sudu sva unutarnja pravila koje donesu vezano za financijska pitanja.

3. Revizorski se sud obavješćuje o imenovanju dužnosnika za ovjeravanje, unutarnjih revizora, računovodstvenih službenika i blagajnika te o odlukama o davanju ovlasti u skladu s člancima 51., 61., 62., 63. i 85.

Članak 140.

1. Revizorski sud pri ispitivanju jesu li svi prihodi primljeni i rashodi nastali na zakonit i propisan način, vodi računa o

odredbama Ugovorâ, proračunu, ovoj Uredbi, provedbenim pravilima i svim drugim aktima donesenima na temelju Ugovorâ.

2. U izvršavanju svoje zadaće Revizorski sud ima pravo uvida, na način iz članka 142., u sve dokumente i podatke koji se odnose na financijsko upravljanje službi ili tijela vezano za operacije koje financiraju ili sufinanciraju Zajednice. On ima ovlasti ispitati svakog dužnosnika koji je odgovoran za prihode ili rashode i koristiti se svim revizorskim postupcima prikladnim za navedene službe ili tijela. Revizija u državama članicama izvršava se u suradnji s nacionalnim institucijama za reviziju ili, ako one nemaju potrebne ovlasti, u suradnji s odgovornim nacionalnim službama. Revizorski sud i nacionalna tijela za reviziju država članica surađuju u ozračju povjerenja uz istodobno očuvanje svoje neovisnosti.

Kako bi dobio sve potrebne informacije za izvršenje zadaće koja mu je povjerena Ugovorima ili aktima donesenima na temelju tih Ugovorâ, Revizorski sud može prisustvovati, na vlastiti zahtjev, reviziji koju u okviru izvršenja proračuna provodi bilo koja od institucija Zajednice ili koja se provodi u ime bilo koje od institucija Zajednice.

Na zahtjev Revizorskog suda svaka institucija ovlašćuje financijske institucije koje drže depozite Zajednice da omoguće Revizorskom sudu da osigura slaganje vanjskih podataka s računima.

3. Kako bi obavio svoju zadaću, Revizorski sud obavješćuje institucije i nadležna tijela na koje se odnosi ova Uredba o imenima članova svojeg osoblja koji imaju ovlasti za obavljanje revizije njihova poslovanja.

Članak 141.

Revizorski sud dužan je osigurati provjeru toga odgovaraju li svi deponirani vrijednosni papiri i oročena sredstva, kao i sredstva u blagajni potvrdama koje potpisuju depozitari ili službenim dokumentima o položenoj gotovini i vrijednosnim papirima. On može i sam obavljati takve provjere.

Članak 142.

1. Komisija, ostale institucije, tijela koja upravljaju prihodima ili rashodima u ime Zajednica i krajnji korisnici plaćanja iz proračuna osiguravaju Revizorskom sudu sve uvjete i sve podatke koje Revizorski sud smatra potrebnima za izvršenje svoje zadaće. Oni stavljaju na raspolaganje Revizorskom sudu sve dokumente koji se odnose na sklapanje i izvršenje ugovora koji se financiraju iz proračuna Zajednice i sve račune gotovine ili materijala, sve računovodstvene zapise ili pripadajuće dokumente, kao i administrativne dokumente koji se odnose na to,

sve dokumente koji se odnose na prihode i rashode, sve evidencije, sve organigrame službi, koje Revizorski sud smatra potrebnima za reviziju izvještaja o proračunskom i financijskom rezultatu na temelju zapisa ili na licu mjesta i, u iste svrhe, sve dokumente i podatke izrađene ili pohranjene na određenom magnetskom mediju.

Ostale službe i tijela za unutarnju reviziju nacionalnih uprava osiguravaju Revizorskom sudu sve uvjete koje on smatra potrebnim za izvršenje svoje zadaće.

Prvi podstavak također se primjenjuje na fizičke ili pravne osobe koje primaju plaćanja iz proračuna Zajednice.

2. Dužnosnici čije poslovanje nadzire Revizorski sud:

(a) prikazuju svoju dokumentaciju o gotovini u blagajni, eventualnoj ostaloj gotovini, vrijednosnim papirima i svim vrstama vrijednosti, kao i pripadajuću dokumentaciju koja se odnosi na njihovo upravljanje sredstvima koja su im povjerena, kao i sve knjige, registre i ostale dokumente koji se odnose na to;

(b) daju na uvid prepisku i sve ostale dokumente potrebne za potpunu provedbu revizije iz članka 140. stavka 1.

Podatke iz prvog podstavka točke (b) može zahtijevati samo Revizorski sud.

3. Revizorski sud ima ovlast za obavljanje revizije dokumenta vezano za prihode i rashode Zajednica koje imaju službe institucija i, osobito, službe odgovorne za odluke u vezi s dotičnim prihodima i rashodima, tijela koja upravljaju prihodima ili rashodima u ime Zajednica i fizičke i pravne osobe koje primaju plaćanja iz proračuna.

4. Zadaća utvrđivanja je li prihod primljen i je li rashod nastao na zakonit i propisan način i je li financijsko upravljanje bilo dobro, obuhvaća i utvrđivanje kako se tijela izvan institucija koriste sredstvima Zajednice koja su primljena kao bespovratna sredstva.

5. Za sredstva Zajednice koja se isplaćuju korisnicima izvan institucija potrebna je pisana suglasnost korisnika, ili u slučaju nepostizanja suglasnosti s korisnicima, izvoditelja ili podizvoditelja, s provedbom revizije Revizorskog suda vezano za korištenje odobrenog financiranja.

6. Komisija osigurava Revizorskom sudu, na njegov zahtjev, sve podatke o poslovima zaduživanja i posudba.

7. Korištenje integriranog računalnog sustava ne smije imati učinak smanjivanja pristupa Revizorskog suda pripadajućoj dokumentaciji.

Članak 143.

1. Godišnje izvješće Revizorskog suda uređeno je odredbama stavaka od 2. do 6.

2. Revizorski sud prosljeđuje Komisiji i odgovarajućim institucijama najkasnije do 15. lipnja sva opažanja koja su po njegovom mišljenju takva da bi se morala naći u godišnjem izvješću. Ta opažanja moraju ostati povjerljiva. Sve institucije šalju svoj odgovor Revizorskom sudu najkasnije do 30. rujna. Odgovori institucija osim Komisije šalju se istodobno Komisiji.

3. Godišnje izvješće sadržava ocjenu dobrog financijskog upravljanja.

4. Godišnje izvješće sadržava odjeljak za svaku instituciju posebno. Revizorski sud može dodati eventualno sažeto izvješće ili općenita opažanja koja smatra opravdanima.

Revizorski sud poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurao objavljivanje odgovora svake pojedine institucije na njegova opažanja odmah nakon opažanja na koja se odnose.

5. Revizorski sud prosljeđuje nadležnim tijelima odgovornima za davanje razrješnice i ostalim institucijama, najkasnije do 31. listopada, svoje godišnje izvješće s popratnim odgovorima institucija i osigurava njihovo objavljivanje u *Službenom listu Europskih zajednica*.

6. Čim Revizorski sud proslijedi godišnje izvješće, Komisija odmah obavješćuje dotične države članice o pojedinostima tog izvješća koje se odnose na upravljanje sredstvima za koja su one odgovorne prema mjerodavnim propisima.

Nakon primitka tih podataka države članice dužne su odgovoriti Komisiji u roku 60 dana. Komisija prosljeđuje sažetak Revizorskom sudu, Vijeću i Europskom parlamentu do 15. veljače.

Članak 144.

1. Revizorski sud obavješćuje predmetnu instituciju o svim opažanjima koja su po njegovom mišljenju takva da bi se morala navesti u posebnom izvješću. Ta opažanja moraju biti povjerljiva.

Predmetna institucija ima na raspolaganju dva i pol mjeseca za davanje Revizorskom sudu eventualnih komentara o navedenim opažanjima.

Revizorski sud donosi konačnu verziju predmetnog posebnog izvješća u idućem mjesecu.

Posebna izvješća, zajedno s odgovorima predmetnih institucija, prosljeđuju se bez odgađanja Europskom parlamentu i Vijeću, od kojih svaki odlučuje, prema potrebi u suradnji s Komisijom, koje je aktivnosti potrebno poduzeti u smislu odgovora.

Ako Revizorski sud odluči da se takva posebna izvješća objave u *Službenom listu Europskih zajednica*, uz njih se moraju navesti i odgovori predmetnih institucija.

2. Mišljenja iz članka 248. stavka 4. Ugovora o EZ-u i članka 160.c stavka 4. Ugovora o Euratomu koja se ne odnose na prijedloge ili nacрте obuhvaćene zakonodavnim savjetodavnim postupkom može objavljivati Revizorski sud u *Službenom listu Europskih zajednica*. Revizorski sud donosi odluku o objavljivanju nakon savjetovanja s institucijom koja zahtjeva mišljenje ili na koju se ono odnosi. Uz objavljena mišljenja navode se i eventualne napomene dotičnih institucija.

POGLAVLJE 2.

Razrješnica

Članak 145.

1. Na preporuku Vijeća koje odlučuje kvalificiranom većinom, Europski parlament, prije 30. travnja godine $n + 2$ daje razrješnicu Komisiji za izvršenje proračuna za godinu n .

2. Ako se rok iz stavka 1. ne može ispuniti, Europski parlament ili Vijeće obavješćuje Komisiju o razlozima odgode.

3. Ako Europski parlament odgodi odluku o davanju razrješnice, Komisija poduzima sve mjere, što je prije moguće, kako bi otklonila ili olakšala otklanjanje prepreka za donošenje navedene odluke.

Članak 146.

1. Odluka o razrješnici obuhvaća račune svih prihoda i rashoda Zajednica, konačni saldo i imovinu i obveze Zajednica prikazane u bilanci stanja.

2. Radi davanja razrješnice, Europski parlament nakon što je to učinilo Vijeće, ispituje račune i financijske izvještaje iz članka 275. Ugovora o EZ-u i članka 179.a Ugovora o Euratomu. On također ispituje godišnje financijsko izvješće koje je sastavio Revizorski sud, kao i odgovore institucija nad kojima je provedena revizija, eventualna odgovarajuća posebna izvješća Revizorskog suda o pojedinoj dotičnoj financijskoj godini te izjavu o jamstvu Revizorskog suda u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti predmetnih transakcija.

3. Komisija na njegov zahtjev podnosi Europskom parlamentu sve podatke potrebne za neometanu primjenu postupka davanja razrješnice za pojedinu financijsku godinu, u skladu s člankom 276. Ugovora o EZ-u.

Članak 147.

1. U skladu s člankom 276. Ugovora o EZ-u i člankom 180.b Ugovora o Euratomu, Komisija i ostale institucije poduzimaju potrebne mjere u skladu s opažanjima iz odluke

Europskoga parlamenta o razrješnici te komentarima danima uz preporuku za razrješnicu koju je donijelo Vijeće.

2. Na zahtjev Europskog parlamenta ili Vijeća institucije podnose izvješće o mjerama koje su poduzele na temelju navedenih opažanja i komentara te osobito o uputama koje su dale onim svojim službama koje su odgovorne za izvršenje proračuna. Države članice surađuju s Komisijom informirajući je o mjerama koje su poduzele vezano za dana opažanja kako bi ih Komisija mogla uzeti u obzir pri sastavljanju vlastitog izvješća. Izvješća institucija također se prosljeđuju Revizorskom sudu.

DIO DRUGI

POSEBNE ODREDBE

GLAVA I.

EUROPSKI FOND ZA SMJERNICE I JAMSTVA U POLJOPRIVREDI, KOMPONENTA ZA JAMSTVA

Članak 148.

1. Dio prvi i dio treći ove Uredbe primjenjuju se na rashode tijela iz pravila koja se odnose na Komponentu za jamstva Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP) i na prihode, osim ako je drukčije propisano ovom glavom.

2. Operacije kojima izravno upravlja Komisija izvršavaju se u skladu s pravilima iz dijela prvog i dijela trećeg.

Članak 149.

1. Za svaku financijsku godinu Komponenta za jamstva EFSJP-a uključuje nediferencirana odobrena sredstva.

2. Odobrena sredstva za plaćanje koja su prenesena, no nisu iskorištena do kraja financijske godine moraju biti ukinuta.

3. Odobrena sredstva Komponente za jamstva EFSJP-a za koja nije preuzeta obveza, a koja se odnose na ruralni razvoj mogu se prenijeti samo na sljedeću financijsku godinu, i to do maksimalnog iznosa od 3 % odobrenih sredstava po pojedinoj glavi. Takav prijenos moguć je samo ako odobrena sredstva osigurana za pojedinu glavu proračuna za sljedeću financijsku godinu nisu dostatna za nadoknađivanje manjka u izvršavanju programa ruralnog razvoja u odnosu na razinu odlučenu prethodne godine. Odluku o prijenosu donosi Komisija najkasnije do 15. veljače godine na koju se obavlja prijenos, i o tome obavješćuje proračunsko tijelo.

Članak 150.

1. Komisija nadoknađuje rashode koje imaju države članice.

2. Odluke Komisije kojima se utvrđuju iznosi tih plaćanja čine ukupne okvirne obveze koje ne smiju premašiti iznos ukupnih odobrenih sredstava dodijeljenih Komponenti za jamstva EFSJP-a.

3. Od 15. studenoga mogu se unaprijed preuzimati obveze za rashode redovnog upravljanja Komponente za jamstva EFSJP-a na teret odobrenih sredstava predviđenih za sljedeću financijsku godinu. Takve preuzete obveze, međutim, ne smiju premašivati iznos jedne polovice ukupnih odgovarajućih odobrenih sredstava za tekuću financijsku godinu. One se mogu primjenjivati samo za rashode za koje je utvrđeno takvo načelo u postojećem temeljnom aktu.

Članak 151.

1. Ostvareni rashodi tijela iz pravila koja se odnose na Komponentu za jamstva EFSJP-a, u roku dva mjeseca od primitka izvještaja kojeg su dostavile države članice, predmet su preuzimanja obveza po poglavlju, članku i stavci. Osim kada države članice još nisu izvršile plaćanje ili ako postoji sumnja u njihovo izvršenje, iznosi se obračunavaju kao plaćanja u okviru istog razdoblja.

Ta proračunska obveza oduzima se od ukupne okvirne obveze iz članka 150.

2. Ukupne okvirne obveze preuzete u pojedinoj financijskoj godini, a koje nisu uzrokovale preuzimanje obveza po pojedinim linijama proračunske nomenklature do 1. veljače sljedeće financijske godine ukidaju se vezano za izvornu financijsku godinu.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se uz uvjet poravnanja računa.

Članak 152.

Rashodi se knjiže u računima za pojedinu financijsku godinu na temelju vraćanja koje Komisija izvršava državama članicama najkasnije do 31. prosinca predmetne godine, pod uvjetom da je nalog za plaćanje stigao do računovodstvenog službenika najkasnije do 31. siječnja sljedeće financijske godine.

Članak 153.

1. Kada Komisija može izvršiti prijenos odobrenih sredstava na temelju članka 23., ona donosi svoju odluku najkasnije do

31. siječnja sljedeće financijske godine i o tome obavještuje proračunsko tijelo.

2. U slučajevima osim onih iz stavka 1., Komisija podnosi prijedlog za prijenos proračunskom tijelu najkasnije do 10. siječnja sljedeće financijske godine.

Proračunsko tijelo donosi odluke o takvim prijenosima u skladu s postupkom iz članka 24., ali u roku tri tjedna.

Članak 154.

Rezultat odluka o poravnanju računa unosi se u jedinstvenom članku kao niži ili viši rashod.

GLAVA II.

STRUKTURNI FONDOVI

Članak 155.

1. Dio prvi i dio treći ove Uredbe primjenjuju se na rashode tijela navedenih u propisima koji uređuju strukturne fondove, Kohezijski fond i prepristupne strukturne i poljoprivredne mjere i na njihov prihod, osim ako nije drugačije uređeno ovom glavom.

2. Operacije koje izravno provodi Komisija također se izvršavaju u skladu s pravilima utvrđenima u dijelu prvom i dijelu trećem ove Uredbe.

3. Prepristupnim strukturnim i poljoprivrednim mjerama može se upravljati na decentraliziranoj osnovi, kao što je utvrđeno člankom 164.

Članak 156.

1. Komisija izvršava plaćanje financijskih doprinosa iz fondova u skladu s pravilima iz članka 155.

2. Rok za privremena plaćanja Komisije određuje se u skladu s pravilima iz članka 155.

3. Postupanje s vraćanjima država članica, kao i posljedice za iznos doprinosa iz fondova uređuje se u skladu s pravilima iz članka 155.

Članak 157.

Komisija automatski opoziva odobrena sredstva za koja su obveze preuzete u skladu s pravilima iz članka 155.

Opozvana odobrena sredstva mogu se ponovno staviti na raspolaganje u slučaju očite pogreške koja se može pripisati isključivo Komisiji ili u slučaju više sile koja ima ozbiljne posljedice za provedbu operacija u okviru strukturnih fondova.

U tom smislu Komisija preispituje opozive iz prethodne financijske godine i na temelju zahtjeva odlučuje do 15. veljače tekuće godine o potrebi ponovnog stavljanja na raspolaganje odgovarajućih odobrenih sredstava.

Članak 158.

Vežano za rashode poslovanja iz ove glave, Komisija može obavljati prijenose s jedne na drugu glavu, pod uvjetom da su dotična odobrena sredstva za isti cilj, u smislu pravila iz članka 155.

Članak 159.

Pitanja koja se odnose na upravljanje i odabir projekata i reviziju uređuju se pravilima iz članka 155.

GLAVA III.

ISTRAŽIVANJE

Članak 160.

1. Dio prvi i dio treći primjenjuju se na odobrena sredstva za istraživanje i tehnološki razvoj, osim ako je drukčije određeno ovom glavom.

Ta se odobrena sredstva unose na jednu od glava proračuna koje se odnose na područje politike istraživanja izravnim ili neizravnim djelovanjem ili na poglavlje koje se odnosi na istraživačke aktivnosti u drugoj glavi.

Ona se moraju koristiti izvršavanjem djelovanja navedenih u provedbenim pravilima.

2. U odnosu na rashode poslovanja iz ove glave, Komisija može obavljati prijenos s jedne glave na drugu, pod uvjetom da se proračunska sredstva koriste u istu svrhu.

3. Odabir stručnjaka koji se plaćaju iz odobrenih sredstava za istraživanje i tehnološki razvoj obavlja se u skladu s postupcima koje utvrđuje Vijeće pri donošenju svakog pojedinog okvirnog programa istraživanja.

Članak 161.

1. Zajednički istraživački centar (ZIC) može primati sredstva kojima se terete odobrena sredstva unesena izvan glava i

poglavlja iz članka 160. stavka 1. vezano za njegovo sudjelovanje na natjecateljskoj osnovi ili na osnovi dogovora u aktivnostima Zajednice koje se financiraju u cijelosti ili djelomično iz općeg proračuna.

2. Odobrena sredstva koja se odnose na aktivnosti u kojima ZIC sudjeluje na natjecateljskoj osnovi smatraju se namjenskim prihodom u smislu članka 18. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja se stvaraju ovim prihodima stavljaju se na raspolaganje čim se procijeni iznos primitka.

Korištenje tih sredstava iskazuje se u skupini analitičkih računa u izvještaju o realizaciji proračuna za svaku kategoriju djelovanja na koju se odnosi; vodi se odvojeno od prihoda koji proizlaze iz financiranja od trećih strana (javno ili privatno) i od prihoda od ostalih usluga koje obavlja Komisija za treće strane.

3. Pravila o javnoj nabavi iz glave V. dijela prvog ne primjenjuju se na aktivnosti ZIC-a u ime trećih strana.

4. Odstupajući od članka 23., Komisija može u okviru glave proračuna koja se odnosi na područje politike „Istraživanje izravnim djelovanjem” izvršavati prijenose između poglavlja u iznosu do 15 % sredstava proračunske linije s koje se obavlja prijenos.

GLAVA IV.

VANJSKA DJELOVANJA

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Članak 162.

1. Dio prvi i dio treći primjenjuju se na vanjska djelovanja koje se financiraju iz proračuna, osim ako je drukčije određeno ovom glavom.

2. Komisija se koristi odobrenim sredstvima za djelovanja iz stavka 1.:

- (a) bilo u okviru autonomno dodijeljene pomoći;
- (b) u sklopu sporazuma sklopljenih s jednom državom korisnicom ili više njih; ili
- (c) u sklopu sporazuma sklopljenih s međunarodnim organizacijama iz članka 53.

POGLAVLJE 2.

Provedba djelovanja

Članak 163.

Djelovanja iz ove glave može provoditi Komisija centralizirano ili treća zemlja korisnica ili treće zemlje korisnice decentralizirano, ili se one mogu provoditi zajednički s međunarodnim organizacijama. Odobrena sredstva za vanjska djelovanja mogu se kombinirati sa sredstvima iz drugih izvora radi postizanja zajedničkog cilja.

Članak 164.

1. U okviru decentraliziranih mjera upravljanja Komisija može odlučiti povjeriti upravljanje određenim djelovanjima tijelima vlasti trećih zemalja korisnica, nakon što utvrdi da su treća zemlja korisnica ili treće zemlje korisnice u mogućnosti pri upravljanju sredstvima Zajednice primjenjivati u cijelosti ili djelomično sljedeće kriterije prema dogovorenom stupnju decentralizacije:

- (a) djelotvorno odvajanje dužnosti dužnosnika za ovjeravanje i računovodstvenog službenika;
- (b) postojanje djelotvornog sustava unutarnje kontrole upravljanja;
- (c) u pogledu podrške projektima, postupci za prikaz odvojenih računa koji prikazuju na koji su način iskorištena sredstva Zajednice; a u pogledu ostalih oblika podrške, službeno ovjereno godišnje izvješće za područje dotičnih rashoda, moraju se staviti na raspolaganje Zajednici;
- (d) postojanje nacionalne institucije za provedbu neovisne vanjske revizije;
- (e) transparentni, nediskriminirajući postupci javne nabave koji isključuju svaki sukob interesa.

2. Država korisnica mora se obvezati na poštovanje članka 53. stavka 6.

Članak 165.

Djelovanja koje provode treće zemlje korisnice ili međunarodne organizacije podlijeću kontroli Komisije. Takva se kontrola obavlja ili prethodnim odobrenjem ili *ex post* provjerama ili kombinacijom dvaju postupaka.

Članak 166.

1. Za provedbu djelovanja sklapaju se:

- (a) sporazum o financiranju koji se sklapa između Komisije, u ime Zajednica, i treće zemlje korisnice/trećih zemalja korisnica ili tijela koja su one imenovala, dalje u tekstu: „korisnici”; ili
- (b) ugovor ili sporazum o bespovratnim sredstvima s nacionalnim ili međunarodnim javnim tijelima ili fizičkim ili pravnim osobama odgovornima za provedbu aktivnosti.

Ugovorima i sporazumima iz točaka (a) i (b) ovoga stavka utvrđuju se uvjeti pod kojima izvoditelj upravlja vanjskom pomoći.

2. Sporazumi o financiranju s trećim zemljama korisnicama iz stavka 1. točke (a) sklapaju se najkasnije do 31. prosinca godine $n + 1$, pri čemu godina n predstavlja onu u kojoj je preuzeta određena proračunska obveza. Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima se izvršavaju takvi sporazumi o financiranju

sklapaju se u roku do tri godine od datuma preuzimanja proračunske obveze. Pojedinačni ugovori i sporazumi koji se odnose na reviziju i evaluaciju mogu se sklapati i poslije.

POGLAVLJE 3.

Javna nabava

Članak 167.

1. Odredbe članka 56. i poglavlja 1. glave V. dijela prvog, koje se odnose na opće odredbe o javnoj nabavi, primjenjuju se na ugovore koje uređuje ova glava podložno posebnim odredbama o pragovima i dogovorima za sklapanje vanjskih ugovora utvrđenima u provedbenim pravilima. Javni naručitelji za potrebe ovog poglavlja jesu:

(a) Komisija u ime i za račun jednoga ili više korisnika;

(b) korisnik ili korisnici;

(c) nacionalno ili međunarodno tijelo javnog sektora ili fizičke ili pravne osobe koje su s Komisijom potpisale sporazum o financiranju ili sporazum o bespovratnim sredstvima za provedbu vanjskih djelatnosti.

2. Postupci javne nabave moraju se navesti u sporazumima o financiranju ili sporazumima o bespovratnim sredstvima iz članka 166.

Članak 168.

1. Sudjelovanje u postupcima javnog nadmetanja otvoreno je pod jednakim uvjetima svim osobama obuhvaćenima Ugovorima i, u skladu s posebnim odredbama temeljnih instrumenata koji uređuju predmetni sektor suradnje, svim fizičkim i pravnim osobama koje su državljani trećih zemalja korisnica ili bilo koje treće zemlje izričito navedene u tim instrumentima.

2. U propisno obrazloženim iznimnim slučajevima može se donijeti odluka, na temelju posebnih uvjeta utvrđenih temeljnim aktima koji uređuju suradnju, da se dopusti državljanima trećih zemalja, osim onih iz stavka 1., nadmetanje za sklapanje ugovora.

3. U slučaju primjene sporazuma o širenju tržišta za javnu nabavu robe ili usluga u kojem je Zajednica jedna od stranaka, ugovori za javnu nabavu koji se financiraju iz proračuna također su otvoreni državljanima trećih zemalja, osim onih iz stavaka 1. i 2., pod uvjetima iz tog sporazuma.

POGLAVLJE 4.

Dodjela bespovratnih sredstava

Članak 169.

Određeno djelovanje smije se financirati u cijelosti iz proračuna samo ako je to od presudne važnosti za njezino izvršavanje.

Članak 171.

1. Za potrebe ove glave, „europski uredi“ administrativne su strukture koje osniva jedna institucija ili više njih radi izvršavanja posebnih zadaća koje se međusobno preklapaju.
2. Ova se glava također primjenjuje na Europski ured za borbu protiv prijevara.
3. Dio prvi i dio treći primjenjuju se na poslovanje europskih ureda, osim ako je drukčije određeno ovom glavom.

Članak 172.

1. Odobrena sredstva za svaki europski ured, čiji se ukupan iznos unosi na posebnu proračunsku liniju u dijelu proračuna koji se odnosi na Komisiju, detaljno se navodi u prilogu tom dijelu.

Prilog ima oblik računa prihoda i rashoda, podijeljenog na isti način kao i dijelovi proračuna.

Odobrena sredstva navedena u tom prilogu pokrivaju sve financijske zahtjeve svakog pojedinog europskog ureda u izvršavanju njegovih dužnosti u ime institucija.

2. Plan radnih mjesta svakog pojedinog europskog ureda prilaže se onom Komisije.
3. Direktor svakog europskog ureda donosi odluke o prijenosima u okviru priloga iz stavka 1. Komisija obavješćuje proračunsko tijelo o takvim prijenosima.
4. Financijski izvještaji svakog pojedinog europskog ureda čine sastavni dio financijskih izvještaja Zajednice iz članka 121. ove Uredbe.

Članak 173.

Komisija, vezano za odobrena sredstva iz priloga za svaki europski ured, delegira direktoru predmetnog europskog ureda

POGLAVLJE 5.

Revizija računa

Članak 170.

Svaki sporazum o financiranju ili sporazum o bespovratnim sredstvima mora izričito utvrditi ovlasti revizije Komisije i Revizorskog suda, na temelju dokumenata i na licu mjesta, nad svim izvoditeljima i podizvoditeljima koji su primili sredstva Zajednice.

GLAVA V.

EUROPSKI UREDI

ovlasti dužnosnika za ovjeravanje te postavlja ograničenja i uvjete za takvo delegiranje ovlasti.

Članak 174.

1. Svaki međuinstitucionalni europski ured sastavlja analitičke račune svojih rashoda kako bi se osiguralo utvrđivanje udjela pruženih usluga svakoj od pojedinih institucija. Njegov upravljački odbor utvrđuje kriterije na kojima se temelji računovodstveni sustav.
2. Primjedbe koje se odnose na određene proračunske linije u koje se unosi ukupan iznos odobrenih sredstava za svaki međuinstitucionalni europski ured daju procjenu troška usluga koje jer ured pružio svakoj pojedinoj instituciji. To se temelji na analitičkim računima iz stavka 1.
3. Svaki međuinstitucionalni europski ured obavješćuje predmetne institucije o rezultatima analitičkih računa.

Članak 175.

1. Upravljački odbor svakog pojedinog europskog ureda utvrđuje detaljna pravila za provedbu ove glave.
2. Ako dužnosti europskog ureda uključuju opskrbu trećih strana u smislu ostvarivanja financijskog interesa, upravljački odbor utvrđuje posebne odredbe kojima se uređuje način na koji se takva opskrba mora obavljati, kao i vođenje odgovarajućih računa.

Članak 176.

Ova se glava primjenjuje na poslovanje Europskoga ureda za borbu protiv prijevara (OLAF), osim članka 174. i članka 175. stavka 2.

Direktor OLAF-a odobrava delegiranje svojih ovlasti na osoblje na koje se primjenjuje Pravilnik o osoblju.

GLAVA VI.

ADMINISTRATIVNA ODOBRENA SREDSTVA

Članak 177.

Dio prvi i dio treći primjenjuju se na administrativna odobrena sredstva, osim ako je drukčije određeno ovom glavom.

Članak 178.

1. Od 15. studenoga svake godine, obveze za redovne administrativne rashode mogu se preuzimati unaprijed na teret odobrenih sredstava predviđenih za sljedeću financijsku godinu. Takve obveze ne smiju, međutim, premašiti jednu četvrtinu odobrenih sredstava odgovarajuće proračunske linije za tekuću financijsku godinu. Ona se ne mogu primjenjivati na nove rashode čija vrsta još nije u načelu odobrena u prošlom proračunu donesenome na propisani način.

2. Rashodi koji se moraju platiti unaprijed slijedom zakonskih ili ugovornih odredbi, na primjer zakup, mogu dovesti do toga da plaćanja od 1. prosinca nadalje terete proračunska sredstva za sljedeću financijsku godinu.

Članak 179.

1. Administrativna odobrena sredstva su nediferencirana sredstva.

2. Rashodi poslovanja koji proizlaze iz ugovora koji obuhvaćaju razdoblja koja se protežu izvan financijske godine, bilo u skladu s lokalnom praksom ili vezano za opskrbu opremom, terete proračun financijske godine u kojoj se ostvaruju.

3. Institucije obavješćuju obje jedinice proračunskog tijela što je prije moguće o svakom projektu izgradnje koji bi mogao imati znatan financijski učinak za proračun.

Obje jedinice proračunskog tijela bez odgađanja obavješćuju predmetnu instituciju o svojoj namjeri izdavanja mišljenja. Ako ne odgovore, predmetna institucija može nastaviti s planiranom operacijom u okviru svoje administrativne autonomije, podložno članku 282. Ugovora o EZ-u i članku 185. Ugovora o Euratomu vezano za zastupanje Zajednice.

Kad obje jedinice proračunskog tijela obavijeste o svojoj namjeri izdavanja mišljenja, dostavljaju navedeno mišljenje u roku od dva tjedna od takve obavijesti.

DIO TREĆI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

GLAVA 1.

PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 180.

1. Ako do 31. prosinca 2006. Vijeće ne uspije postići sporazum na temelju mogućeg prijedloga Komisije o alternativnom proračunskom tretmanu negativnih rashoda poljoprivrede, oni se od 1. siječnja 2007. zamjenjuju prihodom namijenjenom u cijelosti EFSJP-u.

2. Ako bi primjena stavka 1. značila zamjenu negativnih rashoda namjenskim приходima, od 1. siječnja 2007.:

(a) prva rečenica članka 42. trebala bi se zamijeniti sljedećim: „Proračun ne smije sadržavati negativne prihode ili rashode.”;

(b) članak 154. trebao bi glasiti kako slijedi: „Namjenski prihod prema ovoj glavi dodjeljuje se prema podrijetlu odobrenim sredstvima Komponente za jamstva EFSJP-a za financiranje

rashoda zajedničke poljoprivredne politike ili odobrenim sredstvima Komponente za jamstva EFSJP-a za financiranje ruralnog razvoja i povezanih mjera.”

Članak 181.

1. Razvrstavanje rashoda Komisije sukladno namjeni, kako je navedeno u članku 41. stavku 2., primjenjuje se prvi put vezano za financijsku godinu 2004.

Za financijsku godinu 2003. dio Komisije obuhvaća:

(a) dio A, namijenjen za rashode za osoblje institucije i administrativne poslove;

(b) dio B, namijenjen za rashode poslovanja koji se sastoji od nekoliko daljnjih dijelova ovisno o zahtjevima.

Postupak prijenosa iz članaka 23., 158. i 160. stavka 2. primjenjuje se prvi put na odobrena sredstva za financijsku godinu 2004. Za odobrena sredstva za financijsku godinu 2003. postupak za prijenos odobrenih sredstava u proračunskom dijelu Komisije uređuje se člankom 26. stavcima 3. i 4. Financijske uredbe od 21. prosinca 1977., kako je zadnje izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ, EZUČ, Euratom) br. 762/2001.

2. Rokovi iz članka 128. drugog podstavka, članka 129. i 143. stavaka 2. i 5. primjenjuju se prvi put za financijsku godinu 2005.

Rokovi za godine prije toga jesu:

- (a) 1. svibanj za članak 128. stavak 2.;
- (b) 15. srpanj za članak 129. stavak 1.;
- (c) 15. rujan za članak 129. stavak 2.;
- (d) 15. listopada za članak 129. stavak 3.;
- (e) 30. studeni za članak 129. stavak 4.;

(f) 15. srpanj i 31. listopad za članak 143. stavak 2.;

(g) 30. studeni za članak 143. stavak 5.

Primjena odredbi glave VII. dijela prvog provodi se postupno, ovisno o tehničkim mogućnostima, kako bi se postigla puna djelotvornost za financijsku godinu 2005.

3. Članak 113. stavak 2. prvi se put primjenjuje od financijske godine 2005.

4. Izvješće dužnosnika za ovjeravanje na kojeg su delegirane ovlasti iz članka 60. stavka 7. prvi se put sastavlja za financijsku godinu 2003.

5. Sva odobrena sredstva za preuzimanje obveza oslobođena iz financijske godine 2002. mogu, ne dovodeći u pitanje članak 157., biti ponovno stavljena na raspolaganje pod uvjetima iz članka 7. stavka 6. Financijske uredbe od 21. prosinca 1977., kako je zadnje izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ, EZUČ, Euratom) br. 762/2001.

GLAVA II.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 182.

Europski parlament i Vijeće imaju ovlast za dobivanje svih podataka ili objašnjenja koja se odnose na proračunska pitanja u okviru područja svojih nadležnosti.

Članak 183.

Komisija donosi pravila za provedbu ove Uredbe.

Članak 184.

Svake tri godine ili kad se to pokaže nužnim, ova se Uredba preispituje u skladu s postupkom iz članka 279. Ugovora o EZ-u i članka 183. Ugovora o Euratomu, nakon primjene postupka mirenja ako to zahtijeva Europski parlament.

Članak 185.

1. Komisija donosi okvirnu financijsku uredbu za tijela koja osnivaju Zajednice i koja imaju pravnu osobnost te koja stvarno primaju bespovratna sredstva na teret proračuna. Financijska pravila tih tijela ne smiju odstupati od okvirne uredbe osim ako specifične potrebe njihova poslovanja to zahtijevaju, ali uz prethodni pristanak Komisije.

2. Razrješnicu za izvršenje proračuna tijela iz stavka 1. daje Europski parlament na preporuku Vijeća.

3. Unutarnji revizor Komisije ima jednake ovlasti u odnosu na tijela iz stavka 1. kao što ih ima u odnosu na uprave Komisije.

4. Tijela iz stavka 1. primjenjuju računovodstvena pravila iz članka 133. kako bi se njihovi financijski izvještaji mogli konsolidirati s financijskim izvještajima Komisije.

Članak 186.

Ovim se stavlja izvan snage Financijska uredba od 21. prosinca 1977.

Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu.

Članak 187.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2003.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 25. lipnja 2002.

Za Vijeće
Predsjednik
J. MATAS I PALOU

PRILOG

KORELACIJSKA TABLICA

iz članka 186.

Financijska uredba od 21. prosinca 1977.	Financijska uredba od 25. lipnja 2002.
Dio I. – Odredbe koje se primjenjuju na opći proračun Europskih zajednica	Dio prvi – Zajedničke odredbe
Glava I.: Opća načela	Glava II.: Proračunska načela
Članak 1., članak 1. stavak 1.	Članak 4., članak 4. stavci 1. i 2.
Članak 1., članak 1. stavak 2.	Članak 6.
Članak 1., članak 1. stavak 3.	Članak 179., članak 179. stavak 2.
Članak 1., članak 1. stavak 4., članak 1. stavak 5.	Članak 7.
Članak 1., članak 1. stavak 6.	Brisano
Članak 1., članak 1. stavak 7.	Članak 77., članak 77. stavak 3.
Članak 2.	Članci 27. i 48., članak 48. stavak 2.
Članak 3.	Članak 28.
Članak 4., članak 4. stavak 1.	Članak 17.
Članak 4., članak 4. stavak 2.	Članci 17. i 18.
Članak 4., članak 4. stavak 3.	Članak 19.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6.	Članci 6. i 8.
Članak 7., članak 7. stavak 1.	Članak 9. stavak 1., članak 9. stavak 2., članak 9. stavak 4. i članak 9. stavak 6.
Članak 7., članak 7. stavak 2.	Članak 9. stavak 1., članak 9. stavak 2., članak 9. stavak 3., članak 9. stavak 5. i članak 9. stavak 6.
Članak 7., članak 7. stavak 3.	Brisano
Članak 7., članak 7. stavak 4.	Članak 10.
Članak 7., članak 7. stavak 5.	Članak 9. stavak 1.
Članak 7., članak 7. stavak 6.	Članci 11. i 157.
Članak 7., članak 7. stavak 7.	Brisano, osim članka 156., članak 156. stavak 3.
Članak 7., članak 7. stavak 8.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 7., članak 7. stavak 9.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 8., članak 8. stavak 1.	Članak 12.
Članak 8., članak 8. stavak 2. i članak 8. stavak 3.	Članak 150., članak 150. stavak 3. i članak 178.
Članak 9.	Članak 13.
Članak 10.	Članak 29., članak 29. stavak 2.
Članak 11.	Članak 16.
Glava II.: Donošenje i struktura proračuna	Glava III.: Donošenje i struktura proračuna
Odjeljak I.: Donošenje proračuna	Odjeljak I.: Donošenje proračuna
Članak 12.	Članak 31.
Članak 13.	Članak 33.
Članak 14.	Članak 34.
Članak 15., osim članka 15. stavka 2.	Članak 37.
Članci 15. i 16., članak 15. stavak 2. i članak 16. stavak 2.	Članak 38.
Članak 16., članak 16. stavak 1.	Članak 35.
Članak 17.	Članak 36.
Članak 18.	Članak 39.

Financijska uredba od 21. prosinca 1977.	Financijska uredba od 25. lipnja 2002.
Odjeljak II.: Struktura i prikaz proračuna	Poglavlje 2.: Struktura i prikaz proračuna
Članak 19., članak 19. stavak 1.	Članci 40. i 41.
Članak 19., članak 19. stavak 2. i članak 19. stavak 3.	Članak 41.
Članak 19., članak 19. stavak 4.	Članak 43.
Članak 19., članak 19. stavak 5.	Članak 44.
Članak 19., članak 19. stavak 6.	Brisano
Članak 19., članak 19. stavak 7.	Članak 30., članak 30. stavak 1.
Članak 19., članak 19. stavak 8.	Članak 45.
Članak 20., osim članka 20. stavka 4.	Članak 46.
Članak 20., članak 20. stavak 4.	Članak 47.
Glava III.: Izvršenje proračuna	Glava IV.: Izvršenje proračuna
Odjeljak I.: Opće odredbe	Poglavlje 1.: Opće odredbe
Članak 21.	Članak 58.
Članak 22., članak 22. stavak 1.	Članci 48. i 49.
Članak 22., članak 22. stavak 2.	Članci 50., članak 54. stavak 1. i članak 57. stavak 1.
Članak 22., članak 22. stavak 3.	Brisano
Članak 22., članak 22. stavak 4.	Članci 51., 52. i 59.
Članak 22., članak 22. stavak 4.a	Članak 56.
Članak 22., članak 22. stavak 5.	Članak 1. stavak 2.
Članak 23.	Članak 84.
Članak 24.	Brisano
Članak 24.a	Članci 85. i 86.
Članak 25.	Članak 61.
Članak 26., članak 26. stavak 1.	Članak 21.
Članak 26., članak 26. stavak 2. i članak 26. stavak 4.	Članak 22.
Članak 26., članak 26. stavak 3.	Članak 23.
Članak 26., članak 26. stavak 5.	Članak 24.
Članak 26., članak 26. stavci 6. i 7.	Brisano
Članak 26., članak 26. stavci 8. i 9.	Članak 25.
Članak 26., članak 26. stavci 10. i 11.	Članak 26.
Članak 27., članak 27. stavak 1.	Članak 20., članak 20. stavak 1.
Članak 27., članak 27. stavci 2. i 5.	Brisano
Članak 27., članak 27. stavak 2.a	Članak 20., članak 20. stavak 2.
Članak 27., članak 27. stavak 3.	Brisano
Članak 27., članak 27. stavak 4.	Članak 20., članak 20. stavak 3.
Odjeljak II.: Prihod proračuna, upravljanje raspoloživim sredstvima	Poglavlje 5.: Prihodi
Članak 28., članak 28. stavak 1.	Članak 70., članak 70. stavak 1.
Članak 28., članak 28. stavak 2.	Članak 71., članak 71. stavak 2.
Članak 28., članak 28. stavak 3.	Članak 70., članak 70. stavak 2.
Članak 28.a	Članak 74.
Članak 29.	Članak 73.
Članak 30.	Prenešeno u uredbu iz članka 183.
Članak 31.	Članak 69.
Članak 32.	Članak 15.

Financijska uredba od 21. prosinca 1977.	Financijska uredba od 25. lipnja 2002.
Članak 33.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 34.	Članak 131.
Članak 35.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Odjeljak III.: Preuzimanje obveze, provjera, odobravanje i plaćanje rashoda	Poglavlje 6.: Rashodi
Članak 36.	Članci 77. i 166., članak 77. stavci 1. i 2. i članak 166. stavak 2.
Članak 37.	Brisano
Članak 38.	Brisano
Članak 39.	Brisano
Članak 40.	Članak 79.
Članak 41.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 42.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 43.	Članak 80.
Članak 44.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 45.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 46.	Članak 81.
Članak 47.	Brisano
Članak 48.	Brisano
Članak 49.	Članak 71., članak 71. stavak 4.
Članak 50.	Brisano
Članak 51., članak 51. stavak 1.	Brisano
Članak 51., članak 51. stavak 2.	Članak 82.
Članak 51., članak 51. stavak 3.	Brisano
Članak 52.	Brisano
Članak 53.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 54.	Članak 63.
Odjeljak IV.: Upravljanje radnim mjestima	
Članak 55.	Brisano
Glava IV.: Zaključivanje ugovora, evidencije, računovodstvo	Glava V.: Javna nabava
Odjeljak I.: Ugovori o nabavi robe i pružanju usluga; ugovori za kupnju, zakup i najam	
Članak 56.	Članak 105.
Članak 57.	Brisano
Članak 58., članak 58. stavak 1.	Članci 88., 89., članak 89. stavak 2. i članak 91.
Članak 58., članak 58. stavak 2.	Članak 90.
Članak 58., članak 58. stavak 3.	Članak 97., članak 97. stavak 1.
Članak 58., članak 58. stavak 4.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 59.	Članak 91., članak 91. stavak 2.
Članak 60.	Članak 91., članak 91. stavak 3.
Članak 61.	Brisano
Članak 62.	Članak 89., članak 89. stavak 1.
Članak 63.	Brisano
Članak 64.	Brisano
Članak 64.a	Članak 102.

Financijska uredba od 21. prosinca 1977.	Financijska uredba od 25. lipnja 2002.
Odjeljak II.: Popis pokretne i nepokretne imovine	Glava VII.: Financijsko izvještavanje i računovodstvo
Članak 65.	Poglavlje 4.: Popis imovine
Članak 66.	Članak 138., članak 138. stavak 1.
Članak 67.	Članak 138., članak 138. stavak 2.
Članak 68.	Prenešeno u uredbu iz članka 183.
Odjeljak III.: Računovodstvo	Prenešeno u uredbu iz članka 183.
Članak 69.	Poglavlje 3.: Računovodstvo
Članak 70.	Članci 132. i 133.
Članak 70.a	Članci 132., 133., 134. i 137.
Članak 71.	Prenešeno u uredbu iz članka 183.
Članak 72.	Brisano
Glava V.: Odgovornosti dužnosnika za ovjeravanje, financijskih kontrolora, računovodstveni službenika i blagajnika	Glava IV.: Izvršenje proračuna Poglavlje 4.: Odgovornost financijskih izvršitelja
Članak 73.	Članak 66.
Članak 74.	Brisano
Članak 75., članak 75. stavak 1.	Članak 67.
Članak 75., članak 75. stavak 2.	Članak 68.
Članak 75., članak 75. stavak 3.	Brisano
Članak 75., članak 75. stavak 4.	Brisano
Članak 75., članak 75. stavak 5.	Prenešeno u uredbu iz članka 183.
Članak 76.	Članak 65., članak 65. stavak 2.
Članak 77.	Brisano
Glava VI.: Prikazivanje i revizija financijskih izvještaja	Glava VII.: Financijsko izvještavanje i računovodstvo Poglavlje 1.: Financijsko izvještavanje
Članak 78.	Članak 128.
Članak 79.	Članak 128.
Članak 80.	Članci 122. i 127.
Članak 81.	Članci 126. i 128.
Članak 82.	Članak 128., članak 128. stavak 2.
Članak 83., članak 83. stavak 1.	Članak 140., članak 140. stavak 3.
Članak 83., članak 83. stavci od 2. do 4.	Članak 139.
Članak 84.	Brisano
Članak 85.	Članak 140., članak 140. stavci 1. i 2.
Članak 86.	Članak 141.
Članak 87.	Članak 142., članak 142. stavci od 1 do 5.
Članak 88.	Članak 143.
Članak 88.a	Brisano
Članak 89., članak 89. stavak 1.	Članak 145., članak 145. stavak 1.
Članak 89., članak 89. stavci 2., 3. i 5.	Članak 146.
Članak 89., članak 89. stavak 4.	Članak 145., članak 145. stavci 2. i 3.
Članak 89., članak 89. stavak 6.	Brisano
Članak 89., članak 89. stavci 7. i 8.	Članak 147.

Financijska uredba od 21. prosinca 1977.	Financijska uredba od 25. lipnja 2002.
Članak 89., članak 89. stavci 9. i 10.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 90.	Članak 144.
Glava VII.: Posebne odredbe koje se primjenjuju na odobrena sredstva za istraživanje i tehnološki razvoj	Dio drugi: Posebne odredbe Glava III.: Istraživanje
Članak 91.	Članak 160., članak 160. stavak 1.
Članak 92., članak 92. stavci 1. i 2.	Članak 160., članak 160. stavak 1.
Članak 92., članak 92. stavak 3.	Članak 161., članak 161. stavak 1.
Članak 92., članak 92. stavak 4.	Članak 161., članak 161. stavak 3.
Članak 93.	Brisano
Članak 94.	Brisano
Članak 95.	Članak 161., članak 161. stavak 4.
Članak 96., članak 96. stavci 1. i 4.	Članak 161., članak 161. stavak 2.
Članak 96., članak 96. stavci 2. i 3.	Brisano
Članak 97.	Brisano
Glava VIII.: Posebne odredbe koje se primjenjuju na Europski fond za smjernice i jamstva u poljoprivredi, Komponenta za jamstva	Dio drugi: Posebne odredbe Glava I.: Europski fond za smjernice i jamstva u poljoprivredi, Komponenta za jamstva
Članak 98.	Članak 148.
Članak 99., članak 99. stavak 1.	Članak 150., članak 150. stavci 1. i 2.
Članak 99., članak 99. stavak 2.	Brisano
Članak 100.	Članak 151., članak 151. stavak 1.
Članak 101.	Članak 152.
Članak 102.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 103.	Članak 151., članak 151. stavak 2.
Članak 104.	Članak 153.
Glava IX.: Posebne odredbe koje se odnose na vanjsku pomoć	Drugi dio: Posebne odredbe Glava IV.: Vanjska djelovanja
Odjeljak I.: Opće odredbe	Poglavlje 1.: Opće odredbe
Članak 105., članak 105. stavci 1. i 2.	Članak 162.
Članak 105., članak 105. stavak 3.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 105., članak 105. stavak 4.	Brisano
Članak 105., članak 105. stavak 5.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Članak 106., članak 106. stavak 1.	Članak 166.
Članak 106., članak 106. stavak 2.	Brisano
Članak 106., članak 106. stavak 3.	Preneseno u uredbu iz članka 183.
Odjeljak II.: Provedba	Poglavlje 2.: Provedba djelovanja
Članak 107.	Brisano
Članak 108.	Brisano
Članak 109.	Brisano
Članak 110.	Brisano
Članak 111.	Brisano
Odjeljak III.: Sklapanje ugovora	Poglavlje 3.: Javna nabava
Članak 112.	Članak 167., članak 167. stavak 1.
Članak 113.	Članak 167., članak 167. stavak 2.
Članak 114.	Članak 168.
Članak 115.	Preneseno u uredbu iz članka 183.

Financijska uredba od 21. prosinca 1977.	Financijska uredba od 25. lipnja 2002.
<p>Članak 116.</p> <p>Članak 117.</p> <p>Članak 118.</p> <p>Članak 119.</p> <p>Odjeljak IV.: Revizija računa</p> <p>Članak 120.</p> <p>Glava X.: Posebne odredbe koje se primjenjuju na upravljanje odobrenim sredstvima koja se odnose na osoblje zaposleno u uredima i poduredima u Zajednici i u delegacijama izvan Zajednice te na njihovu administraciju</p> <p>Članak 121.</p> <p>Članak 122. (brisan)</p> <p>Članak 123.</p> <p>Glava XI.: Posebne odredbe koje se primjenjuju na financijsko sudjelovanje trećih strana i vanjskih tijela u aktivnostima Zajednice</p> <p>Odjeljak I.: Opće odredbe</p> <p>Članci od 124. do 126.</p> <p>Odjeljak II.: Odredbe koje se primjenjuju na sudjelovanje utvrđeno sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru</p> <p>Članci 127. do 132.</p> <p>Glava XI.a: Posebne odredbe koje se odnose na sankcije iz Odjeljka 4. Uredbe (EZ) br. 1467/97</p> <p>Članak 132.a</p> <p>Glava XII.: Posebne odredbe koje se odnose na Ured za službene publikacije Europskih zajednica</p> <p>Članak 133.</p>	<p>Brisano</p> <p>Brisano</p> <p>Preneseno u uredbu iz članka 183.</p> <p>Brisano</p> <p>Poglavlje 4.: Revizija izvješća</p> <p>Članak 170.</p> <p>Brisano</p> <p>Brisano</p> <p>Brisano</p> <p>Brisano</p> <p>Članak 18. stavak 1. točka (d)</p> <p>Članak 18. stavak 1. točka (d)</p> <p>Članak 18. stavak 1. točka (d)</p> <p>Članak 18. stavak 1. točka (b)</p> <p>Glava V.: Europski uredi</p> <p>Članak 171. do 175.</p>
<p>Dio II.: Odredbe koje se primjenjuju na poslove Europskih zajednica zaduživanja i posudbe</p> <p>Članak 134.</p> <p>Članak 135.</p> <p>Članak 136.</p> <p>Članak 137.</p>	<p>Članak 130.</p> <p>Preneseno u uredbu iz članka 183.</p> <p>Brisano</p> <p>Članak 142., članak 142. stavak 6.</p>
<p>Dio III.: Prijelazne i završne odredbe</p> <p>Članak 138.</p> <p>Članak 139.</p> <p>Članak 140.</p> <p>Članak 141.</p> <p>Članak 142.</p> <p>Članak 143.</p>	<p>Dio treći: Prijelazne i završne odredbe</p> <p>Članak 182.</p> <p>Članak 183.</p> <p>Članak 184.</p> <p>Članak 186.</p> <p>Članak 185.</p> <p>Članak 187.</p>